DWARS DOOR DE BUURT | februari 2023
Voor en door bewoners van Amsterdam Oost | Oplage 24.000
Redactie en postadres: Wijttenbachstraat 34 hs, 1093 JC Amsterdam | telefoon: 06 42 80 78 05 | e-mail: dwarskrant@gmail.com
website: **www.oost-online.nl** | facebook: Dwars door de buurt | twitter: @DwarsOost
233

#DWARS

Afscheid Anja Duitsmann bij Linnaeus Boekhandel

pagina 8

Familiebedrijven: Pieksman

pagina 19

En verder

Column Justus van Oel	2
Moving Arts Project	6
Verhaal Melissa	9
Uit in Oost	10
Zonnepanelen en corporaties	14
De Kat	18

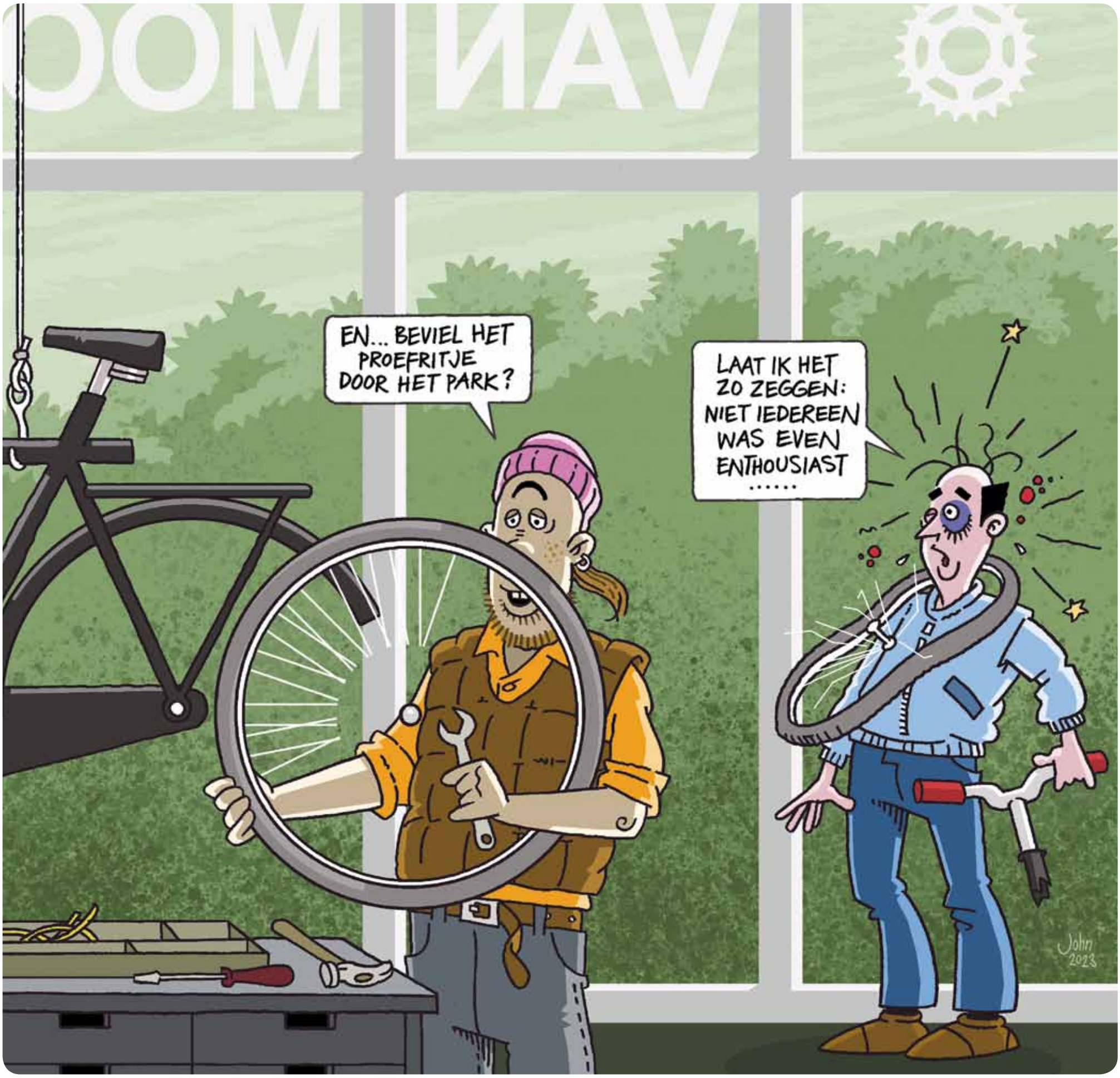

Column

De column van een stadsdeelbestuurder komt dit keer van Carolien de Heer

Dank je wel actieve bewoners van Oost

Ik hoop dat het een wat makkelijker jaar gaat worden dan 2022. Persoonlijk vond ik het afgelopen jaar moeilijk te verteren. Na twee corona-jaren, die heel zwaar waren voor veel mensen, kwamen de energieprijzen die door het dak gingen en de boodschappen die voor veel mensen bijna onbetaalbaar werden. Het zou fijn zijn als mensen weer een beetje lucht en lichtheid krijgen. Even geen zorgen over of je nog brood kunt kopen voor je kinderen, je schulden niet nog verder oplopen en of je de huur van je huis nog kunt betalen.

Als gemeente hebben we allerlei regelingen voor mensen die met hun inkomen deze lasten niet meer kunnen betalen. Ze staan op www.amsterdam.nl/werk-inkomen/hulp-bij-laag-inkomen. Daarnaast zijn er natuurlijk ook nog initiatieven zoals de Voedselbank. Er is ook een groep ongedocumenteerden die vanwege het feit dat ze geen verblijfstatus hebben niet voldoen aan de criteria. Ik ben daarom heel dankbaar dat er organisaties zijn in stadsdeel Oost die zich bekommeren om deze mensen. Het gaat hier om zeer laagdrempelige organisaties van vrijwilligers met goede contacten in de buurt. Ze delen voedsel, maaltijden, kleding en andere boodschappen uit en wijzen ook op de hulp en ondersteuning waar deze bewoners gebruik van kunnen maken. Uiteindelijk wil ik niet dat mensen afhankelijk zijn van dit soort hulp, maar soms is het helaas nodig. Toen we afgelopen jaar merkten dat de vraag naar deze hulp hoog bleef en de voorraden van de organisaties slonken, hebben we als stadsdeel Oost extra geld uitgetrokken.
De organisaties die deze hulp bieden doen vaak nog veel meer dan voorzien in de eerste levensbehoeften. Zoals het bieden van taallessen en andere cursussen om mensen verder te helpen, laagdrempelige hulp bij problemen en doorverwijzing naar andere hulp. We hebben buurtvaders, buurtmoeders en buurtjongeren die rondes doen in de buurt om mensen aan te spreken en hulp te bieden. De verbinding in de buurt en met mensen die het moeilijk hebben wordt gelegd.

Vrijwilligers van verschillende hulporganisaties in Oost

Ik blijf het heel bijzonder vinden dat wij zoveel mensen in dit stadsdeel hebben die zich vrijwillig inzetten voor een ander. Ook als het koud en nat is of juist vreselijk heet of op tijdstippen dat anderen met hun voetjes omhoog op de bank zitten. Mensen die niet bezig zijn met persoonlijk gewin, maar zich bekommeren om anderen in de samenleving. Die een voorbeeld zijn voor iedereen en onze maatschappij een beetje mooier maken.

Dank jullie wel lieve actieve bewoners van Oost! Jullie inzet wordt gezien en zeer gewaardeerd. #

Colofon

Dwars door de buurt is een onafhankelijke lokale krant die in 2023 zeven keer zal verschijnen.

De krant wordt huis aan huis verspreid in de buurten van Oud-Oost (Oosterpark-, Transvaal- en Dapperbuurt) en Watergraafsmeer in Amsterdam-Oost.

Op meerdere openbare plekken in Oost liggen exemplaren om gratis mee te nemen. De oplage is 24.000.

Dwars 234 verschijnt vrijdag 24 maart 2023, de deadline voor uw bijdrage is donderdag 2 maart 2023.

Adresgegevens:
Wijttenbachstraat 36 hs
1093 JC Amsterdam
telefoonnummer: 06 42 80 78 05
e-mail: dwarskrant@gmail.com

Kernredactie:
Anneke Hesp, Melissa Plomp, Frank Schoevaart en Arie van Tol (hoofdredacteur)

Coverillustratie: John Prop

Opmaak:
Frits van den Akker, Robert Nieman en Ron de Wit

Medewerkers:
Robert van Andel, Rose Bartholomé, Anita Boelsums, Anna ten Bruggencate, Wim Crezee, Wendy Danser, Connie Dekker, Annette Douwes, Eddy Ellert, Dick Feenstra, Carolien Gevers, Hella de Groot, Lennie Haarsma, Peter Hoogendijk, Jim Jansen, Jaap Kamerling, Brigitte Knor, Judith Lammers, Méland Langeveld, Ruud Meijer, Justus van Oel, Daan van Pagée, Evelien Polter, Henk Pouw, Dineke Rizzoli en Ellen Ros

Bestuursleden Stichting Dwars door Oost: Joost Blom, Arie van Tol en Frits Wegenwijs

Redactionele bijdragen:
Dynamo, HJS, OAR, VCA en !WOON

Druk: Rodi Rotatiedruk

#DWARS

Redactioneel

Door: Arie van Tol

Of ik nu in een park loop of over een trottoir. Of ik nu op een rijwielpad fiets of over een weg. Overal word ik maar ingehaald. De voetganger is sneller geworden, heeft kennelijk vaak haast. En de snelheid van het zogeheten langzame verkeer is helemaal onnavolgbaar.

Over onthaasten valt regelmatig te lezen en horen, maar in het straatbeeld en in de overige openbare ruimte kan ik weinig onthaasting ontdekken. En natuurlijk zegt mijn zoon gewoon: 'je wordt ouder, pa.'
En dat is zo. Deze Dwars kwam bijvoorbeeld ook niet zonder slag of stoot tot stand. De letterlijke en figuurlijke buigzaamheid nemen af. Maar afijn, u heeft weer een mooie Dwars in handen. Zeker de moeite waard om er alle tijd voor te nemen.

Denkt u 'Ik wil best een bijdrage leveren aan mijn buurtkrant'? Meld u zich dan aan als schrijver, fotograaf of bezorger: dwarskrant@gmail.com.
Of word Vriend van Dwars en maak € 10,- of meer aan ons over: NL63 ASNB 0706 8038 17 t.a.v. A.J. van Tol. #

Column

Door: Justus van Oel

De luxe van leegte

Het dorpje Oetewaal is naadloos verdwenen in de toenmalige nieuwbouw van de Watergraafsmeer. Het is een geheime plek geworden, een niet meer bestaande geheime plek zelfs. Maar, verrassing, wie nu de Oetewalerstraat inloopt, ontdekt alsnog iets bijzonders. Opeens opent zich een parkachtig landschap. Bebouwd, maar toch ruimte die je in de Dapperbuurt absoluut niet verwacht. Dit was ooit het 'eigen terrein' achter het Burgerziekenhuis.
Prima dat daar nu mensen wonen, fijn dat in de verbouwde ziekenzalen kerngezonde toeristen slapen – daar gaat het me niet om. Maar ik hou van plekken waar je niet mag komen, of niet zomaar komt. Zoals achtertuinen van ziekenhuizen, bedrijfsterreinen, de oude havens van Oost. Economisch en sociaal is mijn voorliefde voor leegte in de stad niet te verdedigen, ik weet het. Vermoedelijk twintig jaar na dato kwam ik er achter dat dwars door Landgoed Frankendael inmiddels een fietspad loopt. Om het toegankelijker te maken, ongetwijfeld. Maar moet dat echt? Wat is er mooier dan zomaar een landgoed in de stad, waar een rijke oude familie tussen de reigers woont en waar verder niemand mag komen? Ik vond Frankendael als kind totaal fascinerend, juist omdat je daar niet kwam. Herhaling: het is mij bekend dat ruimte in de grote stad een schaars goed is, dat wonen een recht is en je alles eerlijk moet delen. Dus ook Frankendael.
En tóch vindt het onsterfelijke jongetje in mij dat de stad een groot gebrek heeft aan geheime plekken. In de corona-tijd wandelde ik vanaf het Amstelstation door de Fizeaustraat richting De Meer. Bij de onderdoorgang van de Gooise Weg viel ik stil. Dezelfde lage bedrijfsgebouwtjes van ooit. Ik zag de auto van mijn vader, die daar naartoe ging voor wat hout. Het kostte moeite te geloven dat dit er nog was, een ruimteverspillend stukje stad, met te groot parkeerterrein, 's avonds verlaten, stilletjes verscholen achter de dijk van de snelweg.

Mag ik u vragen om medewerking, via justusvanoel@gmail.com? Mail en deel uw kennis. Ik hoop binnenkort een lijstje te kunnen maken van dat soort plekken die in Oost op raadselachtige wijze de vooruitgang hebben overleefd. Plekken als, in een ander deel van de stad, het al decennia kale lapje grond naast Paradiso - u kent het vast. Dat gaat overigens bebouwd worden, hoorde ik laatst. Jammer voor het schitterende kunstwerk dat er nu staat. Leve de leegte, de grootste luxe in een stad. #

Reageren? Graag. Naar: justusvanoel@gmail.com.
Meer: www.justusvanoel.nl

Reis Door Onze Wereld

Tekst: Evelien Polter | Fotografie: Henk Pouw

In het eerste coronajaar maken Petra Lataster-Czisch (Dessau, 1954) en Peter Lataster (Amsterdam, 1955) een documentaire in de tuinen tussen de Derde Oosterparkstraat en de Vrolikstraat. De twee maken samen films sinds ze elkaar halverwege de jaren zeventig leerden kennen.

De Latasters in hun tuin die een grote rol speelt in hun nieuwe film

Ze gingen beiden naar de Filmacademie in Potsdam, Oost-Duitsland. Samen maakten ze gelauwerde documentaires, zoals *De kinderen van juf Kiet* (2016), een intiem portret van een klas met vluchtelingenkinderen en hun juf. Voor die film kregen de Latasters een Gouden Kalf.

Seizoenen

De persoonlijke film *Reis Door Onze Wereld* (Engelse titel: *Journey Through Our World*) gaat over bijen, poezen, rupsen en vogels. Op een gegeven moment wordt de aandacht van de Latasters getrokken door een paartje vechtende kraaien. Een ekster wil hun nest inpikken. De kraaien worden onderwerp van gesprek tussen de buren wanneer deze vogels een jonkie krijgen. Daarnaast houden de Latasters via Zoom contact met een bevriend stel, Hansje Quartel en Ingrid Harms. Oud-*Vrij Nederland* journalist Ingrid is ernstig ziek en nadert de laatste fase van haar leven. Vaak sluit ook actrice Olga Zuiderhoek aan bij de Zoomgesprekken.

De film geeft een mooi beeld hoe de seizoenen de tuin veranderen. De cycli van geboorte en dood. Het voedsel dat vergaard moet worden door de dieren. De spin die je ziet, gaat in de herfst dood en in de lente komen haar eitjes uit.
Welk verhaal willen jullie hiermee vertellen?
Peter: ‘In het begin is het vreugde en verbazing, bij het sterven van Ingrid is het troost. Dat de natuur weer schoonheid voortbrengt en dat ze stug haar gang gaat.’

Bij de mensen in jullie omgeving zag je hetzelfde: kinderen speelden buiten in de achtertuin, verjaardagen en kerst werden gevierd. De Oekraïense bovenburen gaan op een gegeven moment ook de kraaien filmen voor de film. Vond iedereen het prettig om mee te werken?
Petra: ‘Jazeker, de meesten wilden graag meewerken. De mensen verveelden zich een beetje. Ze waren verguld en blij dat ze mee konden doen. Mensen waren ook nieuwsgierig naar wat wij met de opnames gingen doen.’

Dood is universeel

Vriendin Ingrid is ernstig ziek en overlijdt. Met haar vrouw Hansje en gemeenschappelijke vriendin Olga hebben de Latasters via Zoom gesprekken.

> ***‘We beschrijven één bepaalde tijd, die onherhaalbaar is’***

Haar ziekteproces geeft een dramatische wending aan de film.

Wat waren jullie overwegingen om dit in de film op te nemen?
Peter: ‘Bij Ingrid en Hansje was er geen twijfel over deelname aan de film. Het heeft wel het verloop en het einde van de film bepaald, maar we hadden geen centje twijfel over dat dit een plek in de film moest krijgen. De dood is iets heel universeels. De waardigheid en de humor spreekt ook mensen aan die Ingrid helemaal niet gekend hebben, omdat dat zo menselijk en puur is.
Bijvoorbeeld onze gesprekken via Zoom die alle kanten opvlogen.
We hebben het over grote dingen en kleine dingen als bijvoorbeeld het getut over haar. Zo is het leven. Ik denk dat mensen daardoor geraakt worden.’
Petra: ‘We beschrijven één bepaalde tijd, die onherhaalbaar is. We hadden nog niet meegemaakt dat we begrafenissen via de computer mee moesten bijwonen en dat we een zieke vriendin niet kunnen bezoeken omdat dat veel te gevaarlijk voor haar was.’

Wat is de reden dat jullie daar de muziek van Schubert laten horen?
Petra: ‘We zijn dol op Schubert en met name op het lied van de kraai. Schuberts lied beschrijft hoe een man, die stervende is, de kraai vraagt bij hem te blijven en hem niet alleen te laten. In de film volgen we het leven van een kraaienfamilie. Een van de verbijsterende momenten was hoe een van de kraaien reageerde op de dood van een duif. De kraai was in alle staten vanwege de kat die de duif doodde. Toen dat gebeurde verslechterde in diezelfde periode de gezondheidssituatie van Ingrid. Terwijl we een duif zien die sterft en een kraai die rouwt om de dode duif, gebruiken wij dat beeld van de kraai en Schuberts muziek voor ons eigen rouwproces om Ingrid.’

Mario Steenbergen ontving een IDFA Award voor de montage van de documentaire. Willen jullie daar iets over vertellen?
Petra: ‘Onze film heeft veel ingrediënten die niet noodzakelijkerwijs met elkaar samenhangen. Bijvoorbeeld het ziekteproces van Ingrid, wat heeft dat te maken met de natuur in onze eigen tuin? En wat heeft de natuur met onze beleving van corona van doen? Daar een samenhangend geheel van te vormen is echt de verdienste van Mario. Hij heeft dat op zo’n grootse manier gedaan dat we hem alleen maar dankbaar kunnen zijn. We hadden 250 uur filmmateriaal, voordat Mario met het editen begon hadden we zelf een versie van 5 uur gemonteerd. We werken al twintig jaar samen en kennen hem heel goed. We snappen hem als hij bedenkingen heeft of punten van kritiek. Mario Steenbergen is echt een geniale editor en de beste van Nederland. De prijs komt van een internationale jury met vakmensen uit de hele wereld. Ze zijn niet gevallen voor hele spectaculaire filmische dingen maar juist voor het kleine.’

Muzikaliteit

Er lijkt een ritme, zoals in een muziekstuk, te zitten in de montage tussen de verschillende delen uit de film. Is dat ritme de reden dat je bijna twee uur geboeid blijft kijken?
Peter: ‘Dat is de muzikaliteit van Mario, hij speelt op een navolgbare manier met ritmiek. Met beeldmontage speelt dat een belangrijke rol. In de film zit een grote muzikale variatie, door onverwachte elementen toe te voegen die je niet verwacht, zowel in beeld als in geluid, blijf je scherp kijken.’

Wanneer komt de film beschikbaar voor een groter publiek?
Petra: ‘Vandaag kwam er vanuit Indonesië een vraag naar de film. En we hebben uitnodigingen voor een Grieks festival en vanuit München voor een Duits festival. We zijn nog in gesprek met anderen. Het IDFA is een belangrijke springplank voor onze films. Daar komen veel buitenlandse programmeurs. De meeste van onze films gaan daar in première. Het is heerlijk om op het IDFA een première te hebben. Het is daar voor ons een thuiswedstrijd.’ #

Vanaf 21 januari draait de film in de bioscopen, in Amsterdam in de Balie en in Rialto De Pijp en Rialto VU. De nieuwe Best of IDFA on Tour, waar de film onderdeel van is, start eind januari in 50 filmtheaters door heel Nederland

Frans M. is ook een Mavoklant

Tekst: Arie van Tol | Illustratie: Ruud Meijer

Vrijdag de 13e presenteerden Jim Jansen en Peter de Brock hun boek *Mavoklanten*. In Pakhuis de Zwijger werd het met zo'n veertig à vijftig belangstellenden een onderhoudend uurtje.

Ja, kennelijk geeft een MAVO-achtergrond mensen een identiteit. En wordt er met veel genoegen dan wel afgrijzen teruggekeken op die pubertijd. Er zijn mavoklanten die daarna zijn gaan 'stapelen' en vervolgens maatschappelijk succesvol werden. En soms zelfs beroemd werden. Het gros is opgegaan in de werkende massa en slechts bekend in eigen kringen.

Imago
De MAVO – Middelbaar Algemeen Vormend Onderwijs – kwam er bij de invoering van de zogenaamde Mammoetwet in 1968. Daarvóór heette het onderwijs op vergelijkbaar niveau (M) ULO – (Meer) Uitgebreid Lager Onderwijs -. En in 1999 moest de benaming mavo plaats maken voor VMBO-tl – Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs theoretische leerweg -. Het imago veranderde mee: van opleiding tot (grijze) kantoorklerk naar (kansrijke) stapelaar naar loser.
Niet de mavo van de periode 1968 tot 1999 is onderschat en toe aan herwaardering, de suggestie die Mavoklanten wekt, maar die in het boek zelf min of meer weersproken wordt. Nee, die lage status heeft het huidige VMBO-tl, soms overigens weer MAVO genoemd. En in nog ernstiger mate geldt die slechte naam voor het VMBO-kader en VMBO-basis. De vroegere LTS en ook de Huishoudschool hadden net als de MAVO een beter imago. Of tijdgeest dan wel onderwijsbeleid dan wel onderwijspraktijk daarbij het meest doorslaggevend zijn (geweest) is een interessante vraag.

Voorrecht
Hoe bepalend de schoolloopbaan is voor het verdere leven is al net zo ongewis. Natuurlijk is het opdoen van kennis, op welk niveau dan ook, belangrijk. Natuurlijk is het (leren) omgaan met leeftijdgenoten cruciaal. Maar vooral ook is het een voorrecht om in je tienerjaren niet te hoeven werken. En dat er dan toch een instituut is dat je van thuis, van de straat en van de verveling weghoudt, en ook nog wat leert, mag met recht gezien worden als welvaartsontwikkeling van een land.
In het boek *Mavoklanten* valt meer te lezen over de historie en andere facetten rond het MAVO-onderwijs. Wat 21 succesvolle Nederlanders in interviews vertellen over hun verleden als MAVO-klant vormt de hoofdmoot van het boek. Ik ga het met gepaste nieuwsgierigheid lezen. En ja, dat kunt u ook doen. *Mavoklanten* is verkrijgbaar in elke respectabele boekwinkel.

En nee, ook ik ken Frans M. niet. #

Tekenaar Ruud Meijer was ooit docent van Jim Jansen

Met voetstappen naar de 20

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Dineke Rizzoli

Geheugen van Oost bestaat in september 20 jaar. 'Het zal niet ongemerkt voorbij gaan aan bewoners van Oost,' verzekert medewerker Dineke Rizzoli mij, 'en zeker niet aan vrijwilligers van nu en medewerkers van het eerste uur.' Maar concreet kan ze nog niet worden.

Zelf is Dineke voor *Geheugen van Oost (GvO)* een nieuwe reeks korte excursies door Oost gestart onder de titel 'Voetstap in Oost'. In totaal wil ze een zestal rondleidingen organiseren in verschillende uithoeken van Oost. Met de voorbereiding van de tweede is ze nu bezig, die is op Zeeburgereiland. Voor de eerste kunnen geïnteresseerden zich sinds kort opgeven: dat is een excursie rond kleding en klederdracht die voert van de thuisbasis van Assadaaka (Polderweg 300- 1) naar het Tropenmuseum (Linnaeusstraat 2).

Klederdracht bij Assadaaka

De wandeling van Assadaaka naar het Tropenmuseum gaat voornamelijk door de Dapperbuurt. Onderweg wordt stil gestaan bij de volgende bijzondere plekken: 1) Villa Mattern – een bungalow in 1967 gebouwd in de stijl van de nieuwe zakelijkheid: licht, lucht en ruimte, 2) De roestvrijstalen gedenkbank bij het rozenperk bij het Muiderpoortstation – met een gedicht van Victor E. van Vriesland -, 3) Het kunstwerk 'Scherven van Beschaving, 4) Een voorbeeld van voor Amsterdam kenmerkende Stadsuitbreiding, 5) De Tweede van Swindenstraat – er reed ooit een tram door deze straat – en 6) Het Vredesmonument op het 'Wensplein voor Vrede' – het stalen kunstwerk is een kralenketting met 37 kralen, iedere kraal bevat een vredeswens – en de Muiderkerk – gebouwd in 1892, deels afgebrand in 1989, de markante toren bleef gespaard.

U kunt de excursie aanvragen door een mail te sturen naar **geheugenvanoost@amsterdammuseum.nl**, met vermelding 'Voetstap in Oost'. Dineke of Marella spreekt dan een geschikte datum met u af. De route zelf lopen kan natuurlijk ook, meer informatie – met name over genoemde zeven punten – is te vinden op **www.geheugenvanoost.amsterdam** (doorklikken naar Voetstap). Vrijdag van 13 – 15 uur in de even weken is er Open Inloop van GvO in Post Oost (Wijttenbachstraat 36). Daar is dan ook een routebrochure te verkrijgen.
Kleding en klederdracht zijn met name aan de orde bij het begin en het einde van de route. Bij Assadaaka is een expositie van klederdrachten uit vele verschillende culturen. Bij het Tropenmuseum zijn meerdere tentoonstellingen die een kledingaspect hebben, bv Things that matter. #

Barbaraschool verhuist

Tekst: Ellen Ros

In oktober meldden wij dat de Barbaraschool gaat vertrekken van het Eikenplein vanwege de verkoop van het pand. Inmiddels is bekend waarnaartoe. De verhuizing zal voor het nieuwe schooljaar 2023/2024 plaatsvinden.

De nieuwe plek: het schoolgebouw aan de Pieter Nieuwlandstraat 3. Daarin is ook basisschool De Dapper gevestigd. In het gebouw is genoeg ruimte beschikbaar, omdat vrije school Thula het pand afgelopen herfst verlaten heeft.

Zelfstandig
De directeur en de medezeggenschapsraad hebben positief geadviseerd over de verhuizing naar de Pieter Nieuwlandstraat. Hans Niehot, als interimdirecteur aangesteld, onder andere, om de verhuizing van de school in goede banen te leiden, is tevreden over de gang van zaken: 'Wij worden door de andere school op deze locatie, de Dapperschool, zeer hartelijk ontvangen, we delen de hoofdingang, maar we blijven een zelfstandige school. Afstemming over het rooster zal nog plaatsvinden. Met het hele team kijken we ernaar uit om op de nieuwe locatie goed onderwijs te geven. De visie en de tradities van de Barbaraschool verhuizen gewoon mee, de kwaliteit van onderwijs is niet locatiegebonden. Natuurlijk steunen wij de plannen van de Vrienden van de Barbaraschool om uiteindelijk op het Eikenplein terug te keren.'

De Vrienden van de Barbaraschool zien het liefst de school over een paar jaar terugkeren in een opgeknapt 'Barbarahuis' met andere maatschappelijke en culturele buurtfuncties. Naar verwachting zal nog vóór de verhuizing een buurtbijeenkomst worden georganiseerd om de plannen toe te lichten en steun te krijgen van buurtbewoners.

Inschrijven
Ook voor het nieuwe schooljaar 2023/2024 kunnen weer nieuwe leerlingen worden ingeschreven. De open dag zal worden gehouden op donderdag 16 februari van 9.00 - 10.30 uur. De open dag zal plaatsvinden in de huidige vestiging van de school aan het Eikenplein. #

Buurtberoemd om haar betrokkenheid en volharding

Tekst: Anita Boelsums | Fotografie: Frank Schoevaart

Ook al woont ze het grootste deel van haar leven in Amsterdam, de Groningse nuchterheid spat er nog steeds vanaf. Tunny Jongejan-Maat heeft de respectabele leeftijd van (bijna) 80 jaar en is alweer veertien jaar voorzitter van de Ouderen Adviesraad, de OAR. Een klus waarvoor je wel met beide benen op de grond móet kunnen staan.

Tunny Jongejan-Maat: 'Als OAR moeten we mensen activeren zelf wat te doen'

Dat het meer dan levensgrote portret van haar op het Muiderpoortstation hangt, beziet ze ook droogjes: 'Tja, ik werd ervoor gevraagd, was er helemaal niet op voorbereid. Ik krijg weleens berichten van mensen dat ze me hebben zien hangen.' Meer heeft ze er zelf niet over te melden.
De erkenning in de vorm van het portret heeft ze vooral te danken aan haar werk voor de OAR, maar ook vóór die tijd was ze jarenlang een actieve buurtgenoot in Oost, gaf Nederlandse les aan migranten en organiseerde tal van andere scholingsprojecten.

Hoofdakte
Tunny Jongejan-Maat wordt geboren in het Groningse dorpje Garmerwolde, gemeente Ten Boer, zo'n tien kilometer van de provinciale hoofdstad. Samen met haar jongere zus groeit ze op in een rood nest. 'We waren gewoon arme mensen. Mijn vader was boerenarbeider en mijn moeder was dienstmeisje bij een onderwijzeres.' Arm en politiek bewust. 'Ze waren lid van de SDAP.' Haar vader verliest bij een noodlottig ongeval met een dorsmachine een been, maar kan gelukkig terecht bij de Bedrijfsvereniging voor het Agrarisch bedrijf voor een opleiding tot een nieuw beroep bij diezelfde vereniging. Tunny mag naar de Mulo in Groningen en rondt haar opleiding af met vijf jaar Kweekschool, de tegenwoordige Pedagogische Academie. Tunny: 'We waren met een groep meiden die niet van plan waren als vrijgezel door het leven te gaan, wat vaak bij onderwijzeressen het geval was. We haalden allemaal onze hoofdakte, supertrots waren we!'

Naïef
Ze gaat voor de klas staan in het Drentse Ruinen en duikt ook het actieve maatschappelijk betrokken leven in. Tijdens een actie in Amsterdam leert ze haar man Edo kennen. Haar werk verplaatst zich via Castricum naar Amsterdam maar daar moet ze na een paar jaar ontslag nemen. 'Onze zoon werd geboren en er waren nog geen crêches', legt ze uit. Ze besluit Nederlandse les te gaan geven aan migranten en is veertien jaar avondvrijwilliger. 'Achteraf gezien misschien best wel naïef dat ik vanaf dat moment zoveel vrijwilligerswerk deed. Er was toen nog geen geld

'We zijn nog steeds de luis in de pels'

beschikbaar voor dat soort werk, dat kwam pas in 1987. We konden rondkomen van het gezamenlijk inkomen van mijn man en mij en hoewel ik feminist was, ging ik er vanuit dat dat voor eeuwig zou zijn.' Ze voegt lachend toe: 'Overigens zijn we nog steeds heel gelukkig bij elkaar, hoor.'

Markt
Bij alles wat ze in haar leven heeft gedaan speelt de positie van vrouwen een belangrijke rol. Naast haar baan als onderwijzeres, haar Nederlandse lessen, cursussen maatschappijleer, alfabetisering, ouderbetrokkenheid en noem maar op, zet ze talloze scholingsprojecten op voor vrouwen. In Oost, daar woont ze inmiddels alweer 40 jaar. 'Heel leuk, ik kom die vrouwen van toen of zelfs hun dochters nog regelmatig tegen op de markt.' Om al haar educatieve werk te toetsen en haar kennis te verdiepen gaat ze in 1994 op 50-jarige leeftijd Onderwijskunde studeren. Tot aan haar pensioen is dat wat ze doet: kinderen en volwassenen helpen zichzelf te ontwikkelen.

Invloed
En dan komt ze in de OAR, de raad die gevraagd en ongevraagd advies geeft aan de Bestuurscommissie Amsterdam Oost over alle aangelegenheden op het terrein van wonen, zorg en welzijn van 55-plussers in brede zin. Al snel wordt ze voorzitter. Met zo'n vijfentwintig tot dertig leden vergaderen ze maandelijks in de raadszaal en eens in de week met het collectieve bestuur. 'Collectief hoor,' benadrukt ze als bescheiden voorzitter. 'Het is een wonder dat de raad nog bestaat. Voorheen werd die bij verordening ingesteld bij de gemeente, alle stadsdelen hadden er één. Maar op een bepaald moment heeft wethouder Van de Burg, ja Eric, diezelfde die nu staatssecretaris is, die verordening opgeheven. Hij vond het niet nodig dat ouderen onafhankelijk invloed hebben op het beleid. Moet je nagaan. Terwijl de problematiek rondom zorg, wonen en armoe bij ouderen alleen maar toeneemt! Een dieptepunt was dat. Wij zijn gewoon doorgegaan, zonder verordening, wij zijn nog steeds de luis in de pels. En daar ben ik trots op. Maar we zijn nog de enige OAR in Amsterdam.'

Slachtofferrol
Die continuïteit, zowel op politiek als organisatorisch gebied is een van de belangrijkste bijdragen die Jongejan aan de OAR heeft geleverd, zegt ze zelf als ik haar daarnaar vraag. Maar ook haar betrokkenheid bij de leden en in het in stand houden van netwerken is een grote verdienste. Jongejan over die netwerken: 'Als OAR moeten we mensen activeren zelf wat te doen. Daar zouden we misschien wat meer op moeten hameren. Mensen realiseren zich niet hoe belangrijk het is om hun netwerk in stand te houden. Dan vinden ze zichzelf zielig en eenzaam na hun pensioen maar ze hebben er zelf niets aan gedaan. Je kunt nog zoveel doen, dat zou normaler moeten zijn. Zo'n slachtofferrol helpt je niet verder, dat maakt je ziek.'

Grens
Een hoogtepunt voor de OAR was de realisering van het seniorencomplex Jeruzalem Staete in de Watergraafsmeer. Toch kijkt Tunny Jongejan er met gemengde gevoelens op terug. 'Het was geweldig dat het project was gelukt en dat er nu echt mensen konden gaan wonen met al die voorzieningen voor ouderen. Maar dat waren wel de mensen met geld. De mensen uit de kleine huisjes konden er niet terecht.'
Na veertien jaar voorzitterschap gaat ze er dit jaar mee ophouden. 'Ik moet een keer een grens trekken. Ik wil ook weleens een paar boeken lezen en de verantwoordelijkheid wordt me af en toe wat zwaar.'

Nieuwsgierig
Wat vindt ze het allerleukste dat ze heeft gedaan in de periode met de OAR? 'Dat ik allerlei nieuwe mensen heb leren kennen en nog steeds leer kennen. Dat vind ik eigenlijk ook het leukste in het leven, dat je steeds opnieuw allerlei soorten relaties aan kunt gaan met mensen.'
En wat gaat ze doen als ze gestopt is? Met de Groningse nuchterheid: 'Ach ja, daar ben ik nog niet op voorbereid. Ik denk wel dat ik uitdagingen wil blijven houden in mijn leven, dat houdt je gaande, nieuwe dingen. Maar dat kan ook door boeken te lezen. Ik ben nu bezig in een boek over Georgië en Armenië, heel interessant. Er staan dingen in die ik nog niet wist en daar word ik wel heel nieuwsgierig van!' #

Tekening: Serge Verheugen

Een ontmoeting in de buurt is kunst

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Moving Arts Project

Projecten waarbij buurtbewoners elkaar ontmoeten en actief mee kunnen doen. Dat is waar Moving Arts Project (MAP) bekend om staat. Met name in de Transvaalbuurt, maar ook elders in Oost en elders in Amsterdam. 'Waarheid' wordt het leidende begrip bij de veelomvattende plannen die er voor 2023 zijn.

Ik spreek Janine Toussaint, Diane Elshout en Noud Verhave van MAP in hun uitvalbasis bij Tugela85. Ze willen eerst stilstaan bij recente geslaagde activiteiten. 'Het Deelritueel Transvaal op 21 december op het Krugerplein was zo'n succes. En zo'n mooie manier om mensen uit de buurt bij elkaar te laten komen, om het weer lichter worden van de dagen te vieren. Met lichtjes, live muziek en gezelligheid.
En een initiatief dat we gestart zijn in coronatijd, KARIMA's Caravan, gaan we ook in 2023 voortzetten. Want buurtbewoners komen graag naar een laagdrempelige plek om bij een koffie of thee elkaar te ontmoeten. Er is inmiddels een aanzienlijke groep vrijwilligers om de taak van gastvrouw of gastheer op zich te nemen. Ook is er alle ruimte voor ideeën van buurtgenoten.'
Ook het Open Deuren project van het afgelopen jaar krijgt een vervolg.

Het DEELritueel Transvaal van 2022 op het Krugerplein

Waarheid

'In 2023 willen we in Transvaal en omstreken weer een groots en veelomvattend project realiseren zoals De Kleine Prins in 2019. Een voorstelling is daarbij de afsluiting van een scala aan deelactiviteiten, zoals buurtdialogen, toneelworkshops, het maken van objecten en nog veel meer.' Er is al volop over nagedacht, maar evengoed is het proces nog in de beginfase. Een titel is er nog niet.
'Zeker is wel dat we het willen hebben over het begrip 'waarheid'. Dat er veel waarheden zijn. Dat ze niet vrijblijvend zijn. Het is een onderwerp waar veel over wordt gesproken. Welke ideeën over de waarheid leven er in de Transvaalbuurt?' MAP heeft niet voor niets de toevoeging kunstenaarscollectief. Er zullen zeker creatieve, kunstzinnige en originele vormen toegepast gaan worden bij een begrip dat bij sommigen wellicht wat droog en zwaar aandoet. 'De waarheid doet er toe en is geen weggooiartikel. Dat verdient een nader onderzoek. Ook in de buurt. Juist in de buurt.'

KAREL

Het initiatief voor het duurzame wagenpark Karels Karavaan is ook van MAP. Inmiddels zijn de volgende wagens te huur: KAREL (KAR voor Elektriciteit op Locatie), KARIMA (KAR voor Inductie, Meezingen en Aanhangsels), KARLOS (KAR Levert Overal Schone stroom) en KARLIE (KAR voor Live Events). Deze groene stroom leveranciers zijn multifunctioneel inzetbaar.
'Het plan is om dit jaar een aantal keer op tournee te gaan door Oost met Karels Karavaan. Onder andere samen met de Afro Grooves. Op één dag doen we dan meerdere plekken aan. Bedoeling is vooral dat talent uit de buurt een podium krijgt.'

'... dat talent uit de buurt een podium krijgt'

KARIMA's Caravan

Op het Krugerplein heeft KARIMA's Caravan sinds vorig jaar een vaste plek gekregen. Op donderdag, vrijdag en zaterdag van 2 tot 6 's middags is de Caravan open om spontane ontmoetingen en gesprekken te faciliteren. Met koffie, thee, koekjes en soep of tosti's. Er is bovendien een heel jaarprogramma van workshops, informatie en culturele activiteiten voor jong en oud. De Caravan kan ook ingehuurd worden voor activiteiten elders in de stad.
Platform Transvaal en Wij van de Wijk zijn de belangrijkste samenwerkingspartners. Maar er zijn er veel meer. Zoals er ook veel meer plekken dan de Transvaalbuurt zijn waar MAP actief is. En plannen zijn er ook veel meer.

Heb je zelf ideeen of wil je meedoen met de projecten van MAP, stuur dan een mail naar info@movingartsproject.nl. #

Kop van Guus

Tekst en fotografie: Jan Dijk

Stadsdeel Oost is sinds 29 november j.l. een prachtbeeld rijker. Op De Nieuwe Ooster werd op diens vijftiende sterfdag, bij zijn graf, een bronzen portretkop onthuld van August (Guus) Willemsen, schrijver en eminent vertaler van Portugeestalige, vooral Braziliaanse, literatuur. Op zijn grafsteen staat: vertaler, schrijver. In die volgorde.

Hij staat op een sokkel vlak naast het graf, want een ander graf kan op díe plek niet wegens overmatige wortelgroei. Dat is mooi.

Goddelijke kanaries

Het brons is naar het leven gemaakt door de bekende Nederlandse beeldhouwer Pépé Grégoire. Het is een remake van een kop in het Letterkundig Museum in Den Haag van voor 2007, maar nu met een meer open karakter: je kunt er op een paar plaatsen doorheen kijken. Je herkent Augusts innerlijk zonder meer. Een doorgroefd gelaat.

De onthulling wordt gedaan door Marie Roelofsen, de Mieke uit het eerste deel van zijn bestseller Braziliaanse brieven, geschreven tussen 1967 en 1984. Die is voor de gelegenheid herdrukt. Stichting August Willemsen-voorzitter Joris Kleverlaan leidt alles. Hij vertelt over Guus' grote passie voor het Braziliaanse voetbal (De goddelijke kanaries). Over de rust om te werken, die hij pas vond toen hij in de Bijlmer ('een klein Brazilië') ging wonen. En over zijn diepe wens om Portugees te studeren, want hij wilde zijn favoriete Braziliaanse boek, De Binnenlanden, van Euclides da Cunha, over een binnenlandse godsdienstoorlog, in de oorspronkelijke taal goed kunnen lezen. Hij was de enige student.

De kop van Willemsen is naar het leven gemaakt

Niet makkelijk

In Café Roosenburgh op De Nieuwe Ooster zien we, samen met een kleine schare bewonderaars, een korte film over de lange documentaire die over zijn leven is gemaakt, *De bladzij en de werkelijkheid*. Er wordt uit zijn werk voorgelezen door Paul, de broer van Marie, en er is een gesprek met haar. Over de reis die ze samen maakten, waar veel brieven over gaan. Een makkelijke man was August Willemsen niet altijd. Maar zijn roem is daar niet minder om. Augusts vertalingen van Machado de Assis en van de erotische poëzie van Carlos Drummond de Andrade zijn alom geprezen. De reis had ze nooit willen missen.

August Willemsens vertalingen zijn alom geprezen

Na afloop krijgen we gratis, volgens de regels der kunst bereide, cacháça te drinken, de sterke drank die in de brieven zo rijkelijk vloeit. Bij de ingang van De Nieuwe Ooster wijst men u graag de weg naar de welsprekende Kop. #

NedLes
Nederlands voor anderstaligen
Dutch for Internationals

Would you like to learn Dutch or improve your Dutch?

You're welcome at NedLes! We offer courses at all levels.
- flexible
- small groups
- dedicated teachers

Please check our website, mail us or call us for an appointment, or just pass by our school at the
Derde Oosterparkstraat 271, 1092 EA Amsterdam
www.nedles.nl - info@nedles.nl - 020 8460011

’s-Gravesande: door een ringetje halen

Tekst: Robert van Andel | Beeld: Henk Pouw

Het ’s-Gravesandeplein ligt naast het Oosterpark bij het OLVG. Willem Jacob ’s-Gravesande was Leids hoogleraar natuurkunde en astronomie. In Europa verspreidde hij de revolutionaire inzichten van zijn vriend Isaac Newton. Zijn grote naam in de wetenschap bracht hem eeuwen later een ruim aantal vernoemingen in straten, lanen en pleinen; toch bleef hij een onbekende voor het brede publiek.

Vanaf het ’s-Gravesandeplein voert de ‘s-Gravesandestraat naar de Mauritskade en vervolgens de Korte ’s-Gravesandestraat over de brug naar de Sarphatistraat. Op het plein bevindt zich het monument met bankje van beeldend kunstenaar Guillaume Lo-A-Njoe voor de slachtoffers, onder wie spelers van het kleurrijk elftal, van de SLM vliegramp op Zanderij, Suriname in 1989. Ook in dit deel van de Oosterparkbuurt, meer naar de Wibautstraat, loopt de Van Musschenbroekstraat. De vader van de hier vernoemde Pieter van Musschenbroek was instrumentmaker en een goede bekende van ’s-Gravesande. Toch draaien de bezoekers van het OLVG veelal de parkeergarage in zonder de naam van het plein te kennen.

Bol zakt

De rol van ’s-Gravesande (1688-1742) bij de verspreiding in Europa van de inzichten van Isaac Newton berustte vooral op het allereerste leerboek experimentele natuurkunde dat hij publiceerde in twee delen: *Physicis elementa mathematica, experimentis confirma, sive introductio ad philosophium Newtonianum.* Deze titel geeft - ook zonder kennis van Latijn - de lezer meteen de experimentele en mathematisch natuurkundige richtingen waar ’s-Gravensande voor pleitte en waarbij hij Newton alle eer geeft.
Naast zijn aandacht voor mechanica richtte ‘s-Gravesande zich op het verschijnsel warmte / temperatuur bij zijn onderzoek naar een warmteleer. Hij was tijdgenoot van de geleerde Anders Celcius, en de instrumentmaker Daniel Gabriel Fahrenheit, die voor altijd naam gemaakt hebben met schalen voor temperatuurmeting en de constructie van thermometers gebaseerd op uitzetting van vloeistof bij verwarming. ’s-Gravesande demonstreerde de uitzetting van metaal bij verwarming: ‘een metalen bol die juist door een metalen ring kan passeren, blijft er na verwarming op rusten en zakt er weer door na afkoeling’. Middelbare scholieren kennen deze proef van de natuurkundepractica en iedereen kent de noodzakelijke expansievoegen aangebracht in grote weg- en waterbouwkundige werken.

Van ongodisten tot acceptatie
In de wetenschapsgeschiedenis geldt de algemene acceptatie van Newtons natuurfilosofie en wereldbeeld - met de nadruk op toetsing van inzichten aan experimenten - als de voltooiing van de wetenschappelijke revolutie. Deze was tweehonderd jaar eerder begonnen met het inzicht van Copernicus dat niet de aarde maar de zon als het middelpunt van het universum gezien moest worden. Het Newtoniaanse wereldbeeld werd destijds niet als in strijd met de leer van de kerk beleefd. Dat is heel opmerkelijk daar grote vernieuwers van het geocentrische wereldbeeld in de voorgaande eeuwen de noodzaak voelden zich in te dekken tegen beschuldigingen als zijnde ketterse verspreiders van een dwaalleer.
- Nicolaas Copernicus’ lang uitgestelde publicatie kreeg van de drukker in het voorwoord mee dat het slechts om een model ging;
- Galileo Galileï werd in de ban gedaan toen hij al te stellig voor zijn inzichten op kwam;
- René Descartes kwam over zijn speculatieve, alles omvattende wereldbeeld in conflict met Utrechtse theologen en voelde zich gedwongen naar Zweden te verhuizen;
- Baruch Spinoza’s zag de wereld als helemaal samenvallend met, en als enige uiting van, de goddelijke verschijningsvorm. Zijn aanhangers werden veelal gezien als ongodist ofwel atheïst. Dat kostte sommigen het leven en leverde tegen velen van hen verdachtmakingen op.

Was rond 1700 voor ontwikkelde burgers de tijd rijp voor een nieuw wereldbeeld? Wellicht hielp het dat Newtons zijn eigen religiositeit verwoordde in metafysische geschriften. Tegenwoordig is dit zeer persoonlijke metafysische gedachtegoed moeilijk te plaatsen naast de briljante klassieke Newtoniaanse mechanica.

Geleerden en straatnamen
rond het Oosterpark - deel 4

‘En er was licht….’
Newtons natuurfilosofie, die hij grondvestte op zijn wiskundige theorie van beweging, maakte een triomftocht die begon met de publicatie van zijn Principia Mathematica Philosophiae Naturalis in 1687. Begin 18de eeuw kwam deze tocht op stoom; zogenaamde ‘roofdrukken’ van zijn Principia, (auteursrecht stond nog in zijn kinderschoenen) verschenen in Amsterdam onder andere in 1714. Newtons bewegingswetten gingen overal als de vaste, door Gods hand gegeven waarheid gelden en dit bleef zo tot ver in de 19de eeuw. Een gezegde in Engeland luidde: ‘And God said: “Let Newton be, and there was light”. Het voor Newton zelf onverklaarbare raadselachtige van het concept zwaartekracht als krachtwerking op afstand, werd in die periode ook door grote natuurkundigen veelal kritiekloos omhelst.

Vernieuwers vóór Newton riskeerden beschuldigingen van ketterij

Diepte krater
’s-Gravesande was opgeleid als jurist en aanvankelijk ook werkzaam als advocaat, maar zijn zelfstudie en natuurwetenschappelijke en filosofische belangstelling en zijn talent als experimentator en docent bepaalden al snel zijn roem tot ver buiten Leiden. Zijn grootste bijdrage aan de mechanica bestond daaruit dat hij experimenteel aantoonde dat een hogere snelheid bij een botsing meer invloed heeft dan een grotere massa. Dit experiment voerde hij uit met twee messing ballen van verschillende grootte die hij liet vallen van verschillende hoogtes, zodat hun botsingsnelheid verschilde. De Franse natuurwetenschapper Emilie de Châtelet, met wie hij correspondeerde, concludeerde op grond van deze proeven dat bij een botsing het kwadraat van de snelheid letterlijk de doorslag geeft en de diepte van de inslagkrater bepaalt.

Toverlantaarn
Johannes Joosten van Musschenbroek (1660-1707) en zijn zoon Jan (1687-1748) waren Leidse instrumentmakers die hun overgeërfde familiebedrijf, de fabricage en handel van uit koper gegoten lampen en wetenschappelijke instrumenten, tot grote bloei brachten. De nabijheid van de universiteit was daarbij belangrijk. Voor ’s-Gravesande behoorden Christiaan Huygens en Antonie van Leeuwenhoek en ook buitenlandse kopers al tot de klantenkring. Het Rijksmuseum Boerhaave te Leiden bezit prachtige voorbeelden van hun ambachtskunst waaronder een toverlantaarn die aan ’s-Gravesande behoorde. Jan van Musschenbroeks zoon Pieter (1692-1761), die als naamgever van de Musschenbroekstraat te boek staat, toonde zich al jong een goede leerling. Hij studeerde in zijn geboortestad Leiden geneeskunde maar ook astronomie en wis- en natuurkunde bij ’s-Gravesande, met wie hij vriendschap sloot. Via hoogleraarschappen in Duisburg en Utrecht keerde hij terug in Leiden als opvolger van ’s-Gravesande op de leerstoel in de wiskunde en de filosofie.

Leidse fles
Toch maakte Pieter van Musschenbroek zelf ook helemaal waar dat zijn familiaire achtergrond bij het maken van instrumenten lag. Hij ontwikkelde meetapparaten onder andere voor verdamping, de atmometer, en hoge temperaturen, de pyrometer. De bekendste uitvinding waar zijn naam aan verbonden is, staat bekend als de Leidsche fles met de kenmerkende metalen bekleding, als bewaarplaats van statische elektriciteit. Dit is de voorloper van de condensator, de essentiële component van elektronische circuits. Museum Boerhaave en Teylers Museum tonen beide fraaie enorme exemplaren. Het nu verbazingwekkende flesconcept was ontleend aan het idee van elektriciteit met enkele gedragskenmerken als een vloeistof. #

Geleerden en straatnamen gebundeld

De krant is voor **€ 7,50** verkrijgbaar bij Linnaeus Boekhandel, Middenweg 29

Als je 10,00 euro overmaakt naar de rekening van Dwars
NL63 ASNB 0706 8038 17
t.n.v. A.J. van Tol
o.v.v.straatnamenkrant, krijg je de krant in je brievenbus.

Aan elke aflevering is door Frans van Lier een miniportretje toegevoegd van een bewoner uit één van de genoemde straten.

‘Lezen moet geen onbetaalbare hobby worden’

Tekst: Lennie Haarsma | Fotografie: Frank Schoevaart

Zaterdag 7 januari nam Anja Duitsmann afscheid als eigenaar van Linnaeus Boekhandel. Ze werkte er zestien jaar, waarvan elf jaar als eigenaar. Het stokje heeft ze overgedragen aan de drie dames van de Java Bookshop.

Anja Duitsmann: ‘Ik houd ook van het horrorgenre’

Hoe kijk je terug op je afscheid en waar ben je trots op?
‘Ik was het meest verrast door de speeches, de grote opkomst en alle lieve woorden. Fijn ook dat er zoveel oud-collega’s waren. En uiteraard, Jannie en haar man Joost; zij zijn de eigenaren van het pand en van hen heb ik elf jaar geleden de winkel overgenomen. Als piepjong onervaren ondernemer kon ik altijd bij hen terecht: het voelt bijna als een soort adoptie. In december heb ik afscheid van mijn collega’s genomen. Ik was bang voor een abc’tje, maar ze hebben een geweldig horrorverhaal voor mij geschreven als knipoog naar mijn liefde voor dit genre. Ook kreeg ik een prachtig fotoboek. Ik ben vooral trots op mijn eigen groei als mens en ondernemer; ik heb ongelofelijk veel geleerd en er staat een geweldig team. De positie van de winkel is diep geworteld in de Watergraafsmeer. Dat is niet alleen mijn verdienste. Samen met mijn team heb ik veel activiteiten gefaciliteerd en georganiseerd, zoals de vele lezingen, de samenwerking met de OBA, met Schrijvers uit Oost, en onze presentatie op Lowlands.Er zijn veel activiteiten die heel bijzonder waren, maar één presentatie maakte bijzonder veel indruk op me: die van *Verdieping X* door Kim Moelands. Zij had twee jaar daarvoor een longtransplantatie gehad omdat ze aan de taaislijmziekte lijdt. Het was daardoor meer dan een ‘gewone’ boekpresentatie. De winkel is nog nooit zo vol geweest en er stond zelfs een wensambulance voor de deur omdat Kim hen in het zonnetje wilde zetten voor het fantastische werk dat ze doen.’

Wat zijn voor jou belangrijke ontwikkelingen in het boekenvak?
‘Er zijn een drietal ontwikkelingen die mij aan het hart gaan. Om te beginnen het lobbyen en zorgdragen voor de vaste boekenprijs. Deze discussie komt elke vier jaar terug. Het zou een enorme verarming voor het boekenaanbod betekenen als de vaste boekenprijs wordt losgelaten. Boekhandels zoals Linnaeus Boekhandel zouden dan misschien niet langer kunnen bestaan. En ik maak me zorgen om de prijsstijging. De prijs van boeken is redelijk lang gelijk gebleven, maar gaat nu flink omhoog. Dat komt natuurlijk o.a. door de stijgende kosten van papier en energie, maar ik ben benieuwd hoe de consument hierop reageert. Lezen moet geen onbetaalbare hobby worden. Wat me echt dwars zit is dat er geen opleiding meer is voor boekverkopers. Het gaat mij niet zozeer om een papiertje, maar over het algemeen zijn boekverkopers hoog opgeleid en werken voor een erg laag salaris. Door een opleiding zou het wellicht makkelijker voor ze kunnen zijn om voor een betere CAO te lobbyen en het zou voor de werkgever makkelijker maken om een sollicitant goed op zijn kennisniveau in te kunnen schatten.’

Je hebt al eens eerder in een interview verteld over welke boeken jij graag leest en dat is o.a. het horrorgenre. Vertel.
‘Ik houd van boeken die schuren; ze mogen grimmig zijn en de lezer aan het denken zetten. Ik lees graag boeken van Houellebecq, Ilja Leonard Pfeijffer en Juli Zeh. Maar ik lees ook graag voor de ontspanning. Zo heb ik zonder schaamte *De 7 zussen* gelezen. En ik houd van het horrorgenre, zoals de boeken van Stephen King en vroeger verslond ik ook vampierverhalen. Horror en zwarte romantiek hebben mij altijd troost geboden. Zo van ‘kijk het kan altijd nog erger’ wat de horror betreft en uiteraard het romantische van de eeuwige liefde in de zwarte romantiek. Helden in horrorverhalen zijn vaak buitenbeentjes en bij Stephen King ook vaak kinderen omdat deze nog open staan voor het buitengewone. Bret Easton Ellis, de auteur van o.a. *American Psycho*, heeft het in zijn essaybundel *Wit* heel mooi verwoord: ….In die boeken en films werd getoond dat de wereld vol willekeur en wreedheid was, vol gevaar en dood, een wereld waar je weinig of niets had aan je ouders, en dat er een andere wereld was - een geheime wereld achter de schijn en de valse veiligheid van het alledaagse leven. Dankzij horrorfilms en horrorfictie snapte ik dat al op jonge leeftijd.’

De vaste boekenprijs staat voortdurend ter discussie

Je gaat door met de Linnaeus-leesclub?
‘Zeker! Na zoveel jaren zijn we een soort vriendenclub geworden. Door te praten over boeken hebben we veel met elkaar gedeeld. De gekste dingen kwamen op tafel. Dat is het mooie van een leesclub. De boeken raken onderwerpen aan die je soms zo snel nog niet eens met vrienden of familie zou bespreken. De leden van de club zijn me in de loop der jaren zeer dierbaar geworden. We moeten alleen nog zoeken naar een geschikte locatie in de buurt.’

Ideeën over hoe de toekomst eruit ziet?
‘Geen idee; ik weet het echt niet. Alles ligt open en ik sluit niets uit. Ik heb altijd werk gehad; ik woon fijn en heb geen dure hypotheek. Ik wil even de vrijheid voelen dat alles mogelijk is. Ik heb ooit iets prachtigs over vrijheid gelezen bij Alfred Andersch: ‘Het moment van de grootste vrijheid is het moment voor een beslissing’. Ik voel nu al lichtheid, ook zit er een weemoedig tintje aan. Ik heb een goed onderbouwde beslissing genomen en ik kijk met trots en liefde terug op de afgelopen jaren. Het is niet zo dat ik niets doe. Ik heb een accordeon in bruikleen en wil leren schaken. Ook zou ik graag een cursus stem-acteren volgen: animatiefilms inspreken lijkt me te gek. En sinds de zomer ben ik vrijwilliger in het hospice in Oostpoort. Een bijzondere plek waar ik een deel van mijn zorgzaamheid kwijt kan en een plek die jou in perspectief zet over wat er echt toe doet in het leven.’ #

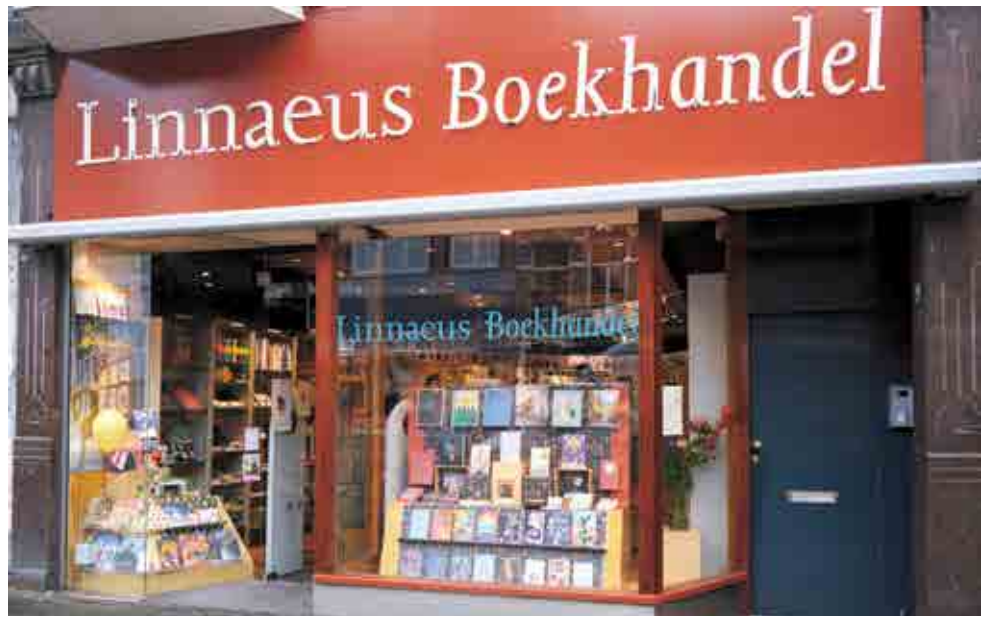

Een waardig afscheid

En toen...

Tekst: Melissa Plomp
Illustratie: Ruud Meijer

Als ik arriveer rond middernacht, puilen de drie perrons van het bijna 100 jaar oude station uit van de mensen. Ik voeg me bij het chique gezelschap dat zich voor het station verzamelt. Camera's flitsen en de gesprekken om me heen worden overstemd door het lawaai van de menigte. 'U bent van de pers?' Ik knik en houd mijn potlood en notitieboek omhoog. De stationschef gebaart: 'U kunt zo plaats nemen in het voorste rijtuig. Als we de trein ooit gaan bereiken, natuurlijk.' De politie probeert ons door de menigte naar het tweede perron te loodsen, maar er is geen doorkomen aan.
00.18 uur. Het gejuich klinkt luider en luider. Fanfares zetten marsmuziek in wanneer trein 584 langzaam naast perron 2 tot stilstand komt. Een delegatie taxichauffeurs dringt naar voren. Als de machinist de locomotief uit klimt, bieden ze hem een rouwkrans en een rouwoorkonde aan: 'Heden overleed na een langdurig lijden ons brave Weesperpoortstation...'
Ons gezelschap weet eindelijk de trein te bereiken. Ik stap samen met mijn collega's in het voorste rijtuig. De chique dames en heren stappen in het eersteklas rijtuig achter het onze. Ik knaag op de achterkant van mijn potlood en begin te noteren: *Nacht van zaterdag 14 op zondag 15 oktober 1939. Dit station heeft jarenlang een minimum van comfort gepaard aan een maximum van ongezelligheid...*
Met een schok komt ons rijtuig in beweging. Met een kleine vertraging vetrekken wij als laatste trein van dit station. Het gejuich van de mensen op de perrons zwelt aan tot een orkaan. Als onze trein onder de overkapping vandaan rijdt, klinken er knallen en verdwijnt de trein in een dichte mist van donderbussen die op het spoor worden gegooid.

De trein tuft traag voort over het oude spoor, gelijkvloers met het overige verkeer. Ondanks het tijdstip staan de straten volgeladen. Achter veel ramen branden kaarsen. Op de feestelijk verlichte balkons van de huizen aan de Vrolikstraat kijken de bewoners voor de laatste keer neer op de passerende trein. Ze wuiven naar ons en gooien bloemen naar beneden.
Om 00.45 uur bereikt de trein eindelijk de spoorwegovergang bij de Linnaeusstraat. Ik noteer: *De meest gehate spoorwegovergang van Amsterdam, die een heel stadsdeel afsloot van de rest van de stad...* Omwonenden raken de spoorbomen aan die hun voor de laatste keer de weg versperren. Daarachter ligt de nieuwe rails al klaar, hoog op de spoordijk en het viaduct dat de Linnaeusstraat overspant. Nu staan de dijk en het viaduct vol met toegestroomde mensen. Opnieuw draagt men een rouwkrans de trein in, terwijl buiten uit een luidspreker de treurmars van Chopin klinkt. De trein fluit en langzaam gaan we weer verder.

Ook wanneer de trein de volgende spoorwegovergang nadert, bij de Eerste van Swindenstraat / Javastraat, zijn de straten en de nieuwe spoordijk afgeladen. Vanuit de overblijfselen van het oude Muiderpoortstation klinken flinke knallen van de mistbommen en donderbussen die door opgeschoten jongens worden afgestoken. Het juichende publiek wordt door de mist omhuld, waardoor ze niet meer zien, hoe een volgende krans van herfstbladeren en rouwlinten aan de inzittenden van onze trein wordt overhandigd.
Voor de laatste maal gaan de spoorbomen weer open. De trein rijdt nu steeds sneller verder richting Centraal Station, waar we om 1.00 uur arriveren.

Op 29 maart 1940, 10.00 uur sta ik te kijken hoe het laatste stuk van de overkapping wordt weggehaald. Ik haal mijn notitieboek tevoorschijn: *De stoffelijke resten van Weesperpoort, vroeger Rhijnspoor. De gevel van de kap aan de kant van het Weesperplein staat nog overeind, kleurig versierd en met de emblemen van het eeuwfeest van de Nederlandse Spoorwegen. Op de gevel heeft men een lugubere vogel*ver*schrikker neertgezet, met wapperende jas en een rood-wit-blauw vlaggetje in de hand...* Kletterend vallen de laatste golfplaten van de dakspanten op de grond. #

Zweem licht

Fluisterzacht in
de zonloze dag
laat de wind bladeren dwarrelen

het is de herfst
in de bomen
van haar dromen
die haar laat stromen

vrij-vrij-vrij
wil ze zijn,
naakt reikend met
haar handen werpt

ze een duif
in de lucht,
zweem licht
rekt zich ver

voor de vogel uit,
het is de wind die
haar doet glijden

haar voorgoed de
vrijheid geeft.

Uit: Beelden van Oost van Méland Langeveld (te koop bij Linnaeus Boekhandel)
Beeld: 'Vrede' van Hans Reicher.

Poppentheater Koos Kneus

Voorstellingen op zondagen, altijd inclusief schminken.
zo 5, 12 en 19 feb 11.00 – 12.15:
Bij Betty de Brulbij op bezoek! (2-4 jr)
door gastspeler: Lulu's poppentheater (Marloes Gies)
zo 5, 12 en 19 feb 13.00 – 15.00:
Betty de Brulbij en de heks! (4-8 jr)
door gastspeler: Lulu's poppentheater (Marloes Gies)
zo 26 feb 11.00 – 12.15:
Jan Klaassen en het eigenwijze ei (2-4 jr)
door gastspeler: Poppenkast Opgepast (Erik van Ophem)
zo 26 feb 13.00 – 15.00:
Jan Klaassen en de vieze beesten (4-8 jr)
door gastspeler: Poppenkast Opgepast (Erik van Ophem)
zo 5 en 12 mrt 11.00 – 12.15:
Bij Betty de Brulbij op bezoek! (2-4 jr)
door gastspeler: Lulu's poppentheater (Marloes Gies)
zo 5 en 12 mrt 13.00 – 15.00:
Betty de Brulbij en de heks! (4-8 jr)
door gastspeler: Lulu's poppentheater (Marloes Gies)
zo 19 en 26 mrt 11.00 – 12.15:
De streken van meneer Piep! (2-4 jr)
door gastspeler: Scratch Marionetten (Janet Cratchley)
zo 19 en 26 mrt 13.00 – 15.00:
Meneer Piep in het circus! (4-8 jr)
door gastspeler: Scratch Marionetten (Janet Cratchley)

Janet Cratchley

Reserveren noodzakelijk! Via website of tel.nr. 020-6928532. Voor het precieze programma, reserveren en meer info: www.kooskneus.nl

Tropenmuseum

---TENTOONSTELLINGEN---
Nu te zien:
Plastic Crush
t/m 5 mrt 2023:
FEEST! Wereldwijd: Chinees Nieuwjaar
t/m 5 mrt 2023:
World Press Photo: Door de lens van
Hedendaagse fotografen uit Afrika presenteren hun werk
t/m 31 dec 2023:
Sabi Suriname
altijd te zien:
Onze koloniale erfenis
altijd te zien:
What's the story?
altijd te zien:
Things That Matter
Meer info, ook over eenmalige activiteiten: www.tropenmseum.nl

Framer Framed

---EXPOSITIES---
23 feb t/m 4 juni, di t/m za 12.00 – 18.00:
Charging Myths by the collective On-Trade-Off
Opening: do 23 feb 19.00

Dictatorship of Love (foto van Melanie Lemahieu)

Meer info: www.framerframed.nl

Plein Theater

vr 24 feb 20.30:
Oosterpoke Comedy – Richard Walker & Comedians
za 25 feb 20.30:
Dictatorship of Love – Sandra Kramerová (dans)
do 2 mrt 20.30:
[Em]brance – Sanne Clifford & Co (dans)
do 16 mrt 20.30:
My Life in Excel – Bitter Sweet Dance / Liat Waysbort (dans)
vr 17 mrt 20.30:
Gen – Kissie Kissie Bang Bang (theater)
Zie verder: www.plein-theater.nl

Genieten

elke 2e zondag van de maand 14.30:
Muziekcafé Oost
Oranje Vrijstaatplein 2
Meer info: www.totzover.nl

Jungle Amsterdam

---ELKE WEEK---
NB dit is de weekagenda vanaf 8 februari, meerdere wijzigingen ten opzichte van vorige **van wo t/m za 12.00 – 17.00:**
Afvalpaleis en weggeefwinkel
2e locatie: Dapperstraat 76-82
elke ma 20.00 – 00.00:
Kizz Meetup, met DJ Traybeatz
elke di 09.30 – 11.30:
Dans workshops voor vrouwen uit Oost
Wereld van helende geuren - Sfera Samenkomsten
elke wo 12.00 – 17.00:
Repair Café Elektronica in Afvalpaleis
elke do 09.00 – 12.00:
Jungle vrouwenochtend
elke do 12.00 – 17.00:
Repair Café Textiel in Afvalpaleis
elke vr 11.00 – 13.00:
Infopunt duurzaamheid in Afvalpaleis, inclusief groenspreekuur en afvalspreekuur
elk zo 10.00 – 13.00:
Ecstatic dance Amsterdam
---AGENDA---
di 7 feb 16.00 – 19.00:
Workshop Aanpassen hang- en sluitwerk (Fixbrigade)
zo 19 feb 20.00 – 00.00:
Lindy Hop – 'Tam Tam' Jungle Jam
zo 26 feb 19.00 – 23.00:
Tango Salon' met DJ Arjan 'el Irresistible'
vr 3 mrt 20.00 – 00.00:
Kizomba met DJ Traybeatz
wo 15 mrt 07.30 – 21.00:
Stembureau i.v.m. verkiezing van de Provinciale Staten
zo 19 mrt 20.00 – 00.00:
Lindy Hop – 'Tam Tam' Jungle Jam

Lindy Hop

za 25 mrt 15.00 – 18.00:
Presentatie zangleerlingen Gerlinde Esser
zo 26 mrt 19.00 – 23.00:
Tango Salon' met DJ Arjan 'el Irresistible'
Zie verder www.jungle.amsterdam

Tot Zover

t/m 30 apr, wo t/m zo 11.00 – 17.00:
Dutch Death Design
Meer info: www.totzover.nl

De Nieuwe KHL

vr 3 feb 18.30:
Gipsy Saloon: Servus
zo 5 feb 16.00:
Sjors van der Panne – Chansons van Sjors
zo 12 feb 16.00:
Leoni Jansen
wo 15 feb 19.30:
PopUp Choir – Journey: don't stop believing
vr 17 feb 20.00:
Maurits Fondse – Young in the 70's
za 18 feb 16.00:
Georgia on my mind – Projectkoor 023 o.l.v. Felix van den Hombergh
zo 19 feb 16.00:
Christophe Chaplet – Franse chansons
do 23 feb 20.00:
Pittige Mosterd: Ruud Douma alias Dolly Bellefleur
zo 26 feb 16.00:
De vrienden van Jan hebben een rotmiddag (o.l.v. Marjolein Meijers)
zo 5 mrt 16.00:
Stephanie Struijk – Nederlandstalige mooie liedjes
wo 8 mrt 19.30:
PopUp Choir – Goldband: Noodgeval
do 9 mrt 20.00:
Montere Weemoed II – Thomas Verbogt en Beatrice van der Poel
zo 12 mrt 16.00:
Marie Chaplet
wo 22 mrt 20.00:
Vanzetti's Vinyl Popquiz
zo 26 mrt 15.30:
KHL Chantant: Drank
Meer info: https://denieuwekhl.nl

Badhuistheater

do 9 en 16 feb 20.15:
Tag Out – Improvisatie Komedie
vr 24 en za 25 feb 20.00:
Reckless Shakespeare – The Merry Wives of Windsor
do 2 mrt 15.00:
Kindertheater
za 4 mrt 20.15:
Wijn door TGvStraaten

Wijn

za 25 mrt 20.15:
Rotterdam English Speaking Theater – 'Blithe Spirit'

Adressen

Badhuistheater
Boerhaaveplein 28
badhuistheater@gmail.com

Tapastheater
Andreas Bonstraat 40 H
020-7759425

Plein Theater
Sajetplein 29
020-6654568.

Tropenmuseum
Linnaeusstraat 2
020 5688200

Poppentheater Koos Kneus
Iepenplein 40
020-6928532

Jungle Amsterdam
Tweede van Swindenstraat 26
020-7373326,

De Nieuwe KHL
Oostelijke Handelskade 44A
020-7791575

Framer Framed
Oranje-Vrijstaatkade 71

Factor IJ
Pampuslaan 11

Zie verder www.badhuistheater.nl

TapasTheater

Voorstellingen op wo, do, vr, za en zo
wo 1 t/m zo 5 en do 16 feb:
Maria – Meh (muziektheater)
wo 1 t/m zo 5 feb:
Tanja – Houdbaarheid (muzikaal cabaret)
do 2 t/m zo 12 feb:
Paddy & Myrthe – Tijd is een illusie (revue van nu)
wo 8 t/m zo 12 feb:
Judy – You're too cute to be an astronaut
wo 8 t/m zo 12 feb:
Djoni – Geen tijd om te douchen (stand-up comedy)
wo 15 t/m zo 19 feb:
Vriendelijke Stiefvaders – Odes (muziek)
wo 15 t/m zo 19 feb:
Nienke – Kid (muziektheater)
wo 15 t/m zo 26 feb:
Ruth – Volg mij (muziektheater)
wo 22 t/m zo 26 feb:
Job – Gogme (cabaret)
wo 22 feb t/m zo 5 mrt:
Abu – Doorpakken (cabaret)
wo 1 t/m 5 mrt:
Het jongemakers-collectief – Het Goed Nieuws Journaal (mini-musical)
wo 1 t/m 12 mrt:
Merel – Nep Zweed (muziektheater)
wo 15 t/m 19 mrt:
Jelle – Hoge Ogen (cabaret)
wo 22 t/m 26 mrt:
Niniane – Johnny (muziektheater)
wo 22 t/m 26 mrt:
Finn – Anders zoals iedereen (cabaret)
Meer info: www.tapastheater.nl

Kijk voor onder andere meer agenda-informatie op
www.oost-online.nl

Een ontroerend kattenboek

Tekst: Wendy Danser | Fotografie: Corah Dijkstra

Buurtgenoot Ellen Stoop is niet alleen een hartstochtelijke boekenwurm, ze schrijft ook kinderboeken, geeft schrijfcursussen en is Schoolschrijver. Eind januari verscheen haar nieuwste boek *De tien levens van Sjakie Geluk.*

Ellens eerste kinderboek *Jade bijna elf* kwam uit in 2009. Daarna volgden nog zes kinderboeken. Tot 2015 had Ellen naast het schrijverschap nog een vaste baan als communicatieadviseur bij de UvA. Ellen: 'Ik heb de knoop doorgehakt om daarmee te stoppen toen ik bezig was met mijn vijfde boek en de opleiding tot docent creatief schrijven volgde. Sindsdien wissel ik het schrijven af met het geven van schrijfcursussen en workshops. Zo geef ik in Proeflokaal Poesiat en Kater elke tweede vrijdag van de maand een schrijfcafé.'

Je bent naast docent creatief schrijven, ook Schoolschrijver. Wat houdt dat precies in?
'Bij het Halfjaarprogramma van De Schoolschrijver bezoeken kinderboekenschrijvers een dag per week een paar vaste groepen op een basisschool om zo de leerlingen taalsterk te maken en hun woordenschat te vergroten. In 2020 was ik Schoolschrijver op de islamitische basisschool Al Jawhara in de Indische buurt. Ik probeer de kinderen te laten ervaren hoe leuk en spannend taal is, hoe fijn het is om weg te dromen met een boek en om zelf een verhaal te schrijven.'
In *De tien levens van Sjakie Geluk* lezen we het hartveroverende en spannende verhaal over het eigenwijze katertje Sjakie dat van het ene avontuur in het andere rolt. Het is je eerste kinderboek met een dier als hoofdpersoon.

Hoe kwam je op het idee voor dit verhaal?
'Een paar jaar geleden zat ik in een schrijfdipje tot een goede vriendin mij vertelde over een pasgeboren kitten die ze in Frankijk had gevonden. Ze nam hem mee naar Nederland waar een teckel zich over hem ontfermde. Ik vond het zo'n mooi verhaal dat ik gelijk verder ben gaan fantaseren.
Sjakie kijkt in het boek terug op zijn negen tumultueuze levens. Telkens als hij denkt een huis te hebben gevonden, gebeurt er iets waardoor hij weer op straat staat. Een aantal van zijn avonturen beleeft Sjakie overigens op herkenbare plekken in Amsterdam-Oost: een woonboot op de Amstel, een nieuwbouwwoning in IJburg en een volkstuin op Amstelglorie.'

Waarom heb je ervoor gekozen om dit boek in eigen beheer uit te geven?
'Het lukte me niet om een uitgever te vinden, maar ik bleef in Sjakie geloven. Het is heel prettig dat ik alle beslissingen nu zelf kan nemen. Ik had de

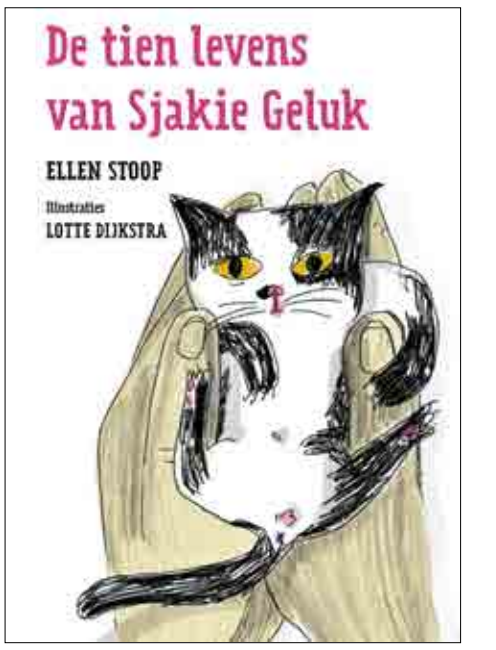

kattenillustraties van Lotte Dijkstra gezien in NRC en wist dat zij mijn boek moest illustreren. Gelukkig was zij ook enthousiast. In haar mooie, ontroerende en grappige illustraties brengt ze Sjakie echt tot leven. En al is het in eigen beheer, ik ben heel blij dat het boek bij In-Oost Uitgeverij Amsterdam verschijnt.

Sjakie is te bestellen via mijn website (€ 12,50) en ik hoop dat een aantal boekwinkels in Amsterdam-Oost ook een plekje voor Sjakie hebben.
Van elk verkocht boek gaat € 1 naar de Dierenopvang Amsterdam (DOA), want er zijn in Amsterdam veel meer zwerfkatten als Sjakie op zoek naar een huis.'#
Meer info: www.ellenstoop.nl

MENS!

Tekst en fotografie: Wendeline Thole

De foto's bij dit artikel zijn deel van een bonte verzameling levensgrote mensfiguren, gemaakt door leerlingen van de Willibrordschool, geëxposeerd bij FACTOR IJ.

Mens! is een kunsteducatieproject van De Rode Loper op School en bestaat uit een reeks van 5 lessen. Kunst- en techniekdocent Gerald Maurice heeft met ruim 100 kinderen uit zes klassen aan dit project gewerkt. In de eerste twee lessen is per klas een skelet gemaakt. Leerlingen bekeken de mens vanuit biologisch oogpunt en construeerden elk onderdeel van het menselijk lichaam van gips en ijzerdraad. Van ellepijp, onderkaak, middenrif tot kleine teen.
Als echte kunstenaars dachten de leerlingen na over vragen als: hoe zal de mens evolueren? Hebben we straks vleugels en zwemvliezen? Ook zijn er tal van verwijzingen naar de kunstgeschiedenis en keken de kinderen naar werk van o.a. de kunstenaars Antony Gormley, Folkert de Jong, David Altmejd en Niki de Saint Phalle. Tijdens het maken van de mensfiguren leerden de kinderen om te gaan met diverse gereedschappen. Boren, zagen, tangen, tackers, lijmpistolen, etc. Ondertussen werd er overlegd, geëxperimenteerd, gesjouwd en samengewerkt. Alle mensfiguren zijn van een ander restmateriaal gemaakt, van hout, karton, plastic, tot leer, takken en computeronderdelen.
Voor de kinderen was het spannend, ze hadden nog nooit zo groot en met zoveel gereedschap gewerkt. Ze probeerden nieuwe dingen uit, ontdekten waar ze plezier in hadden en wat ze moeilijk vonden. Hoe bevestig je een hoofd van pvc-buizen en maak je van cd-roms een arm? Dit kunsteducatieproject laat zien wat er gebeurt als je buiten de gebaande paden leert denken, het stimuleert vindingrijkheid en zorgt dat kinderen worden uitgedaagd op creatief en technisch gebied.
De beelden riepen vreemde en grappige associaties op en het publiek herkende allerlei eigenaardige menselijke karakters. Er worden de komende maanden op andere scholen nog veel meer mensfiguren door kinderen gemaakt. De tentoonstelling Mens! was een aanloop naar de KinderKunstBiënnale 2025 - een podium voor kinderkunst. #

Stichting Kunsteducatie De Rode Loper op School organiseert sinds 2000 een grote verscheidenheid aan cultuureducatieve programma's voor het primair onderwijs in Amsterdam. Afgelopen schooljaar werd samengewerkt met 27 scholen en namen ongeveer 18.000 kinderen deel aan de projecten. Kunst dichtbij: de omgevingsgerichte programma's van De Rode Loper op School dragen bij aan een historisch en hedendaags cultureel besef. Meer informatie: www.derodeloperopschool.nl

Stichting Kunsteducatie De Rode Loper Op School

Fotografie: Etienne Boyer

Montessori Lyceum OOSTPOORT

Gesamtkunstwerk

Het meest recente kunstwerk in onze school is een Tulpenvaas XL. Traditiegetrouw is ook dit examenwerk CKV een Gesamtkunstwerk; 132 leerlingen verdiepten zich in het handbeschilderd Koninklijk Delfts Blauw aardewerk en in deze beroemde vaas om de tulp te eren. Elke leerling decoreerde met een blauwe ballpoint een eigen papieren vaasje dat om een wegwerp waterflesje gevouwen kan worden. Tijdens het schriftelijk examen werden 150 flesjes uitgedeeld, deze zijn hergebruikt en nu onderdeel geworden van de reuze Tulpenvaas. Meer info op https://oostpoort.nl

Audiotour

Al onze kunstwerken zijn te bewonderen. De Kunst, Cultuur & Historie Route op het Montessori Lyceum Oostpoort brengt ze voor u in kaart met achtergronden en wetenswaardigheden.
Wie belangstelling heeft, kan via een audiotour een rondleiding krijgen. Dat kan op ma.-wo.-do.-vr tussen 16 uur en 17 uur en dinsdag tussen 15 uur en 17 uur. Neem wel oortjes/koptelefoon en mobieltje mee. U meldt zich van tevoren aan via www.oostpoort.nl. Op de middag zelf vraagt u bij de balie van de school om de audiotour.

De zon schijnt niet voor iedereen

Tekst: Rose Bartholomé | Fotografie: via Stadgenoot

De verduurzaming van oude huurwoningen loopt achter en dat is niet altijd een kwestie van budget. Het aanbod van woningbouwcorporaties om zonnepanelen te laten huren door hun bewoners kent nog de nodige obstakels.

In Oost heeft Stadgenoot een aantal blauw-groene daken aangelegd

Onder het motto 'de zon schijnt voor iedereen' verhuurt Zongenoot, speciaal voor woningbouwcorporatie Stadgenoot, zonnepanelen aan huurders. De huur van deze zonnepanelen is altijd minder dan de besparing op de energierekening. Deze garantie geeft Zongenoot óók voor de lange termijn. Op dit moment, met de hoge energieprijzen, wordt het alleen maar voordeliger. Je betaalt maandelijks aan Zongenoot, maar je betaalt veel minder aan energiekosten.

Toch geldt dit aanbod niet voor alle huurders. In het ene geval kan plaatsing niet omdat het een oud dak is, in het andere geval niet omdat de opstalverzekeraar nog niet akkoord is. Dit roept de vraag op hoe de plaatsing van zonnepanelen bij huurders verloopt. Ik spreek hierover met Jonna Zwetsloot, projectleider Duurzaamheid bij Stadgenoot.

Hoeveel huurders hebben nu zonnepanelen van Zongenoot?
'We zijn nu ongeveer anderhalf jaar bezig met het uitvoeren van het contract met Zongenoot. Zongenoot heeft op dit moment aan 2092 zittende huurders een aanbod gedaan en dit aantal groeit. Helaas zijn maar 511 huurders akkoord gegaan met de plaatsing van Zonnepanelen. Dat is 25%. De mensen die meedoen zijn zeer tevreden. We weten niet waarom men niet reageert op het aanbod. Gelukkig komt inmiddels wel steeds meer vraag vanuit bewoners.

> ***'Wij vragen enthousiaste huurders nog wat geduld te hebben'***

In totaal zijn er 1086 woningen aangesloten, omdat we ook nieuwbouw en renovatiepanden doen en hier geen akkoord nodig is. Ook zijn 1694 woningen voorzien van panelen voor de collectieve voorzieningen.'

Hoeveel zonnepanelen zijn in Oost geplaatst?
'In Oost hebben we nog geen zonnepanelen kunnen plaatsen. Stadgenoot heeft hier wel een aantal blauw-groene daken aangelegd. Onder een groene laag van planten ligt een systeem waarin regenwater wordt opgeslagen. Dat is belangrijk omdat de Oosterparkbuurt snel last heeft van wateroverlast. We kunnen op die daken ook geen zonnepanelen plaatsen vanwege het gewicht.'

Een pas gerenoveerd dak geeft problemen met de opstalverzekering, hoe zit dat?
'Dat is inderdaad een obstakel waar we tegen aan lopen. We zijn in gesprek met de opstalverzekeraar omdat deze aangegeven heeft dat de isolatie bij een houten dakconstructie een verhoogd risico is. Stadgenoot wil juist het liefst aan de slag met daken die gerenoveerd en geïsoleerd zijn, want dan hoef je de komende 20 jaar geen panelen te verplaatsen bij het onderhoud.'

Betekent dit dat bij een groot deel van de 19e eeuwse wijken geen zonnepanelen geplaatst kunnen worden?
'Op pannendaken en betonnen daken is het geen probleem. Het is inderdaad jammer want een groot deel van ons bezit heeft een houten dakconstructie. Wij moeten enthousiaste huurders vragen om nog wat geduld te hebben. Installatietechnisch is het geen probleem. Het gaat om het isolatiemateriaal en daar is nog geen nationale richtlijn voor. Ook de andere woningcorporaties hebben hier hinder van'
De meeste woningbouwcorporaties hebben een aanbod voor de huur van zonnepanelen voor hun huurders. Raadpleeg voor informatie hierover raadpleeg de website van de woningbouwcorporatie. #

Aardgaskookrook

Tekst en fotografie: Peter Hoogendijk

Van de week stond er een stukje in de krant met de kop '70.000 kinderen kampen met klachten door koken op gas'.

Dit enorme aantal gaat over het afgelopen jaar hè, niet de afgelopen 60 jaar. En alleen over Nederlandse kindjes. Het gaat over 'astmasymptomen, risico's op levenslange astma; schadelijke stoffen in huis zoals stikstofdioxide, koolmonoxide en ultrafijnstof; en ook groeiend bewijs dat luchtverontreiniging door koken op gas nadelige effecten heeft op de ontwikkeling van de hersenen van jonge kinderen.'

Rokerslongen
Koken we ons IQ naar beneden? Was dit niet allang bekend? Waarom nu pas zo'n gezondheidsonderzoek? Wie heeft belang bij dit onderzoek? Wisten al die belanghebbenden van de Groningse gasexploitatie hiervan? Waarom hoor ik er verder weinig over in de media? Wat vinden het Astma-, Hersen- en Longfonds van dit verhaal? Wat vind ik ervan?

Ik kan alleen de laatste vraag beantwoorden: Het verbaast me niks en toch vind ik het opmerkelijk. Wetenschappers hebben aangetoond dat prehistorische holenmensen al last hadden van rokerslongen, waarschijnlijk door de rook van de vuurtjes in hun grotwoningen, terwijl de tabaksindustrie pas na Columbus op gang kon komen. Dus slechte lucht en gezondheidskwesties spelen al een poosje langer.

De dupe
Ik vind het wel opmerkelijk dat er pas anno 2023 komt met een onderzoek naar de gezondheidseffecten van koken op gas. Dat is na ruim 60 jaar Nederlandsche aardgaspromotie niks te vroeg. De arme Groningers kunnen wel opgelucht ademhalen, zij zijn niet als enigen de dupe van de ongebreidelde commerciële gashandel. Nee, ook duizenden Nederlandse kindjes ondervinden nadelige gevolgen van aardgaskooktoestellen.

> ***Koken we ons IQ naar beneden?***

Dit oude pannetje doet het verrassend goed op inductie

Het verbaast me niks. Sinds we in 2018 ons grote Boretti gaskooktoestel hebben ingewisseld voor een inductieapparaat wéét ik dat de lucht in huis veel schoner blijft als we aan het koken zijn. Althans, als we niks laten aanbranden. Inductie heeft wat mij betreft grote voordelen, zoals schonere lucht, veel betere warmteregulering. En van dat sentimentele gedoe dat je alleen op vuur echt kunt koken moet ik niks hebben. Onzin, je moet wel een beetje wennen aan inductie, maar in de jaren '60 moesten onze moeders ook wennen aan aardgas.
Het effect is niet zo groot op je energierekening, want koken op gas kost gemiddeld maar 5% van je jaarlijkse verbruik. De verwarming van je huis in de winter kost veel meer. Toch doe je wel iets voor het klimaat als je overstapt op inductie, want het is de efficiëntste bron om bv. een liter water aan de kook te krijgen.

Kooktips
Koken op gas is slecht voor je gezondheid. En dat is een flinke kostenpost, ook voor de hele gemeenschap. De gezondheidszorg is zo'n beetje de grootste zorg van de rijksoverheid, want de kosten daarvan vliegen al jaren de pan uit. Dus kom maar door met die gratis inductiekooktoestellen plus gratis installatie (je meterkast moet misschien aangepast worden) plus gratis pannenset (de bodem van de pan moet magnetisch zijn) plus gratis handige kooktips (want het gaat allemaal iets anders). Als heel Nederland aan de inductie gaat, sparen we de halve begroting van het Ministerie van Volksgezondheid uit. Tel uit je (klimaat-) winst. #

peter@pbhoogendijk.nl

Maak van het Oosterpark een wandelpark

Tekst: Egbert Schuttert (buurtbewoner en landschapsarchitect)

Elders in de wereld hebben brutalen de halve wereld, maar in het Oosterpark zijn dat de fietsers. Vooral op de brede hoofdroute tussen de Linnaeusstraat en het ‘s-Gravesandeplein denken ze het alleenrecht te hebben.

Tot enkele jaren geleden zorgde het fietsen in het park niet voor al te grote problemen, fietsen is op alle voetpaden toegestaan. Maar met de toename van het aantal fietsen en de komst van de E-Bikes in verschillende varianten (met hun grote snelheid en blik op oneindig) is het voor peuters die er leren lopen, kleuters op hun driewielers en fietsjes en hun ouders of grootouders geen pretje meer om het park te bezoeken. Dat geldt ook voor minder validen, rolstoelers en ouderen in het algemeen. Het ‘shared-space’ principe werkt hier te nadelig voor de wandelaar, de hoofdgebruiker van het park.
En dan grenst aan het park ook nog de firma van Moof, die haar klanten, om hun nieuwe vehikel uit te proberen, een rondje park aanbieden en vervolgens hun maximale snelheid proberen te bereiken. Aan die hoofdroute liggen wel twee kinderspeelplaatsen, het peuterbad, de muziektent met daar om heen ruimte voor sport en spel, yoga, Tai Chi, parkgebruik dat niet goed mixt met snelheidsduivels. Het Oosterpark, kleiner dan het veel grotere Vondelpark, is kortom niet geschikt voor (doorgaande) fietsers. #

Fietsers in het park zijn bijna allemaal ‘doorgaande’ fietsers. Daarvoor zijn buiten het park voldoende alternatieven aanwezig; aan de zuidzijde ligt langs het park een vrij-liggend fietspad, aan de noordzijde, iets verder weg, een fietsstraat. Maar de route door het park is net iets korter en daardoor net iets sneller.
Parken in het algemeen en het Oosterpark in het bijzonder zijn in de stad (bedoeld als) plekken waar peuters, kleuters, minder validen en ouderen nog veilig en ongestoord kunnen verblijven en recreëren. Zonder gevaar voor niet oplettende, met hoge snelheid sjezende fietsers.
Niet alleen IN het park zorgen fietsers voor problemen, ook de twee hoofdtoegangen zijn er niet voor ingericht. Met name de zijde van de Linnaeusstraat zorgt voor gevaarlijke manoeuvres, valpartijen, aanrijdingen, fietsers die via de zebra de weg oversteken of een stuk fietspad in tegenovergestelde richting nemen. Ook al om die reden is een fietsverbod in het park (of anders een herinrichting van de kruising) wenselijk.
Een fietsverbod in het park is niet lastig in te stellen en kost, op een paar borden en wat handhaving na, weinig geld.
Er zijn slechts twee hoofdtoegangen.
Fietsen wordt echter op allerlei manier gepromoot en het stadsdeelbestuur gaat daar in mee. Voetgangers missen een forum. Misschien dat de Vereniging Vrienden van het Oosterpark als gesprekspartner van het bestuur er zich hard voor wil maken? Die behartigt immers de belangen van het park en de omwonenden, peuters, kleuters en ouderen. #

Fietsers en/of wandelaars

Redactioneel

Altijd is er wel iets aan het Oosterpark dat reden tot kritiek en discussie geeft. De herinrichting jaren geleden, met het verdwijnen van bomen om zichtlijnen en festivals te koesteren. De bodemvervuiling en de wateroverlast.
De discutabele staat van het groen zelf. En nu dan de frictie tussen fietsers en wandelaars op de paden en wegen.
Op deze pagina pleit bewoner Egbert Schuttert voor een fietsverbod.
In een interview met Ellen Ros geeft stadsdeelvoorzitter Jan-Bert Vroege zijn reactie. #

Niet geschikt voor E-bikes

Tekst en fotografie: Ellen Ros

De E-bike verovert de stad. Ook in het Oosterpark, dat vooral wandelgebied is waar fietsen is toegestaan, wordt de brede noordelijke hoofdroute gebruikt voor doorgaand verkeer. E-bikes doen dat met hoge snelheid. Lastig en gevaarlijk, vooral omdat een aantal speelgelegenheden voor kinderen zich juist aan die route bevindt. Dit vraagt om maatregelen. Egbert Schuttert pleit voor een fietsverbod in het Oosterpark.

In enkele jaren is het gebruik van de E-bike enorm populair geworden en ook bij een nieuwe gebruikersgroep. Het zijn nu vooral jongeren die op ‘van Moof’ of de fatbike flitsend door de stad gaan. ‘Dit fenomeen is nieuw en dat betekent dat de gemeente en het stadsdeel zich nog beraden hoe het verkeer van E-bikes gereguleerd en gefaciliteerd moet worden.

‘A’dam is een fietsstad, dat ga je niet verbieden in een park’

Dat speelt dus niet alleen in het Oosterpark. Op een aantal plekken in Oost zijn de fietsroutes al verbreed. Daarnaast is het ook een kwestie van gedrag: wil je zo hard mogelijk of ben je bereid je snelheid op een smal fietspad aan te passen.’ Aan het woord is stadsdeelbestuurder Jan-Bert Vroege. Hij is in stadsdeel Oost verantwoordelijk voor het Oosterpark.

Tijd nodig
‘Het Oosterpark is een prachtige ontmoetingsplek voor heel veel groepen in Oost en functioneert ook heel goed. Het is de huiskamer van Oost. Ik vind dat vele vormen van gebruik bij dit park horen. Ik wil graag meer vormen van kunst en cultuur toevoegen zoals kleinschalige evenementen. Ik ben niet geneigd om fietsen te verbieden omdat het gebruik van E-bikes nog niet goed

matcht in het verkeer. De goeden mogen niet lijden onder de kwaden.’

Verbieden?
De fietser kan nu het park in en kan op veel verschillende plekken stil houden en recreëren, met een drankje in de tas en de kinderen achterop. ‘Dat hoort erbij, ik geniet daar zelf ook enorm van,’ zegt Jan-Bert. Naar zijn mening wordt vooral in de ochtend het Oosterpark gebruikt voor doorgaand fietsverkeer. Maar toegegeven: ‘Het Oosterpark is niet geschikt als doorgangsroute voor E-bikes.’

‘Je moet ruimte zo inrichten dat gebruikers begrijpen wat gewenst is’

Jan Bert Vroege is geen voorstander van een fietsverbod in het Oosterpark. ‘Dat is niet logisch in het gebruik en niet te handhaven, want mensen snappen dat niet.’ Maar is het misschien te overwegen om de E-bike uit het Oosterpark te weren? Dat is een maatregel die makkelijker te handhaven is dan controleren op snelheid.
En het fietsverkeer op zich is ook niet het probleem. ‘Maar ik vraag me af of dit wettelijk kan, dat E-bikes of fietsen met ‘ondersteuning’ als aparte categorie fietsverkeer worden behandeld en op sommige plekken kunnen worden geweerd.’

Vóórblijven
‘Eigenlijk zijn de toegangen naar het park, zeker die aan de kant van de Linnaeusstraat ter hoogte van de Eerste van Swindenstraat, helemaal niet zo makkelijk om even snel door te komen. Het zou ook veel logischer zijn dat de doorgaande routes OM het park beter worden gebruikt. Het fietspad langs de zuidkant van het park voldoet dan niet. Het is smal en er is te vaak gewaarschuwd voor losliggende tegels. Dat zou beter kunnen en moeten. Het overzichtelijker en veiliger maken van de toegang bij de Linnaeusstraat is overigens onderwerp van gesprek tussen gemeente, KIT en Amsterdam Tropen Hotel.’
‘Gelukkig zijn er op dit moment niet heel veel incidenten geregistreerd die aangeven dat het om gevaarlijke situaties gaat. Dat willen we ook vóórblijven met passende maatregelen om beter te reguleren. Daarnaast staat of valt alles met sociaal gedrag. Het liefst moeten we elkaar daarop blijven aanspreken, al weet ik dat dat lastig is.’

Oefenrondjes
De bekende en populaire fietsleverancier Van Moof huist direct aan het park. Niets is zo verleidelijk als de toekomstige koper een proefritje door het park te laten maken op een nieuwe fiets en even uit te proberen hoe hard die wel kan. En dat is een snelheid van rond de 30 km per uur. ‘Dat is niet de bedoeling en niet wenselijk,’ vindt ook Jan-Bert Vroege, ‘ik zal er binnenkort eens even langs gaan om voor te stellen de klanten actief te wijzen op het kiezen van een andere proefronde dan door het Oosterpark.’ #

De buurtdominee van Betondorp

Tekst: Annette Wiese | Fotografie: Marlies van Doorn

Margrietha Reinders is de buurtdominee van Betondorp. Ze wil in Betondorp een nieuw christelijk geloof belichamen door het bieden van een luisterend oor en door dichtbij de mensen te staan.

Buurtdominee Margrietha Reinders bij café De Avonden in Betondorp

Ze is op eigen initiatief naar Betondorp gekomen en sinds begin december in dienst van de Synode van de Protestante Kerk Nederland. Van daaruit is zij aangesteld als dominee van de kleinste zelfstandige kerkelijke gemeenschap: Betondorp Bloeit.
Betondorp gaat haar aan het hart en ze weet wat er speelt, omdat ze er zelf dichtbij woont. 'Wat hebben de oudere en alleenstaande dorpsgenoten nodig om uit het sociale isolement te komen en wie kunnen daarbij helpen als sleutelfiguren uit de buurt', vraagt ze zich af. Het gebrek aan aandacht voor hun problemen is haar drijfveer om hier aan de slag te gaan.

Nassaukerk
Haar werk als predikant start dertig jaar geleden in de Nassaukerk in de Staatsliedenbuurt. In die tijd stond de buurt slecht aangeschreven door het grote aantal verslaafden, daklozen en verkrotte woningen. Je zou zeggen: geen betere plek voor een kerk om gehoor te geven aan de noden van de geloofsgenoten. Margrietha: 'Toch duurde het nog enige tijd, voordat de Nassaukerk meer in wisselwerking trad met de buurt. Dat komt ook doordat de kerk in de loop der jaren veel sociale taken en hulpverlening uit handen heeft gegeven aan de overheid'. Uiteindelijk ging het roer toch om en begon De Nassaukerk zich meer open te stellen door inloopspreekuren te organiseren, een kringloopwinkel op te zetten en maaltijden uit te delen.

Pionieren
'Een antwoord op de verdere leegloop van kerken is het herijken van de rol in de samenleving. De sociale missie om de kerk weer het middelpunt te maken van alles wat met liefde, leed, spiritualiteit en saamhorigheid te maken heeft. Landelijk is een koerswijziging ingezet met het opzetten van pioniersplekken. Niet in een kerkgebouw, maar dichtbij buurten waar geen kerk aanwezig is. Lokaal en kleinschalig, niet alleen vanuit een kerkgebouw, ook in buurten waar geen kerk is, in beweging komen en de wijk in.' Vanuit die pioniersgedachte is Margrietha naar Betondorp gekomen. Ze gelooft sterk in de kracht van kleine lokale gemeenschappen, waarbinnen mensen naar elkaar omkijken. Haar positie is in financieel opzicht kwetsbaar en ze moet in haar eigen inkomen voorzien.

Betondorp
Van Betondorp is bekend dat religie niet op de voorgrond staat. Hierin speelt de geschiedenis een rol: Betondorp is 100 jaar geleden gebouwd als een arbeiderswijk en een van de eerste buurten met sociale woningbouw. In politiek opzicht was het van oorsprong een 'rood' dorp. Ter verheffing van het volk kwam er een centraal gelegen bibliotheek op de Brink, maar kerk en kroeg gingen in de ban.

'Het is mijn taak om als buurtdominee goed te luisteren'

Sinds kort staat Betondorp op de lijst van 'beschermd stadsgezicht', door het besloten dorpskarakter met pleinen, hofjes en veel groen.

Verbinding
Religie staat voor verbinding. Maar hoe maak je de verbinding met een bevolkingsgroep die van oudsher niet kerkelijk is? Margrietha: 'Door aanspreekbaar te zijn en contact te zoeken met sleutelfiguren die al met beide benen in de samenleving staan. Door actief en zichtbaar te zijn in de buurt en op te komen voor de allerzwaksten.' Als voorbeeld noemt zij bakker Ron waar mensen op hun sloffen een broodje komen halen: 'Hij kent iedere klant persoonlijk'.
'Mijn missie is het creëren van een plek waar mensen met respect behandeld worden en zich welkom voelen. Mondtot-mond doet dan de rest. Iedere buurt is anders en het is mijn taak om als buurtdominee goed te luisteren.'

Vieringen
De dominee geeft vorm aan de religieuze boodschap door middel van 'vieringen': met het branden van kaarsen voor dierbaren en tijd voor liefde, verdriet en het persoonlijke verhaal. Aandacht voor het levensverhaal, verlichten van het verlies en het delen van ervaringen zorgen voor de religieuze dimensie. In de viering klinkt ook muziek en is er ruimte voor overdenking. 'Het is niet mijn bedoeling om mensen te bekeren en ik sluit ook niemand buiten. Zingeving is belangrijk, zelfs in Betondorp. Mijn doel is mensen kennis te laten nemen van de mooie verhalen uit de joodschristelijke traditie en het bestaan te verlichten. Maar we delen ook lekkere maaltijden, kijken films en zijn creatief met elkaar.' Ze maakt zich grote zorgen over de terugloop van het kerkbezoek, maar ziet tegelijkertijd dat veel vrijwilligers uit de buurt de sociale missie van de kerk steunen.

Het pionieren heeft tot gevolg dat er in Betondorp nog geen vaste plek voor de 'vieringen' is gevonden. Officieel zijn kerk en staat van elkaar gescheiden en mogen kerkelijke activiteiten niet in openbare ruimtes zoals buurtcentra plaats vinden. De hoop is gericht op de nieuw te openen huiskamer van het Leger des Heils, waarmee goede contacten bestaan. #

Reacties naar: wiesegca@gmail.com

Afifa: vrijwilliger bij De Bloem

Tekst: Nettie Sterrenburg (VCA) | Fotografie: Huub Zeeman (VCA Media)

Afifa Tadmine is oprichter en voorzitter van Stichting De Bloem, een multicultureel vrouwenontmoetingscentrum. Ze doet dat als vrijwilliger. Haar ogen zijn vriendelijk en haar enthousiasme werkt aanstekelijk.

'Samen met een groepje prachtige vrijwilligers organiseren we op dit moment vooral beweegactiviteiten. Ons programma 'Bewegen in het water' is populair en altijd vol. Vanaf 2023 kunnen we weer aan de slag in het mooi verbouwde Oosterparkhuis. Tijd om alle activiteiten weer nieuw leven in te blazen: themabijeenkomsten, conversatieles en creatieve activiteiten.
Vrouwen die veel thuis zijn geweest en de eerste stappen in de wereld zetten, kunnen verdwalen. Deze vrouwen verdienen een veilige plek om van daaruit op ontdekkingsreis te gaan. We organiseren activiteiten die je daarbij helpen. Dat is De Bloem.'

Doorzettingsvermogen
'Ik ben opgevoed in twee culturen. Ik leerde van mijn moeder om open, gul en gastvrij te zijn. De zwemlessen voor het ontbijt en de soms strenge blik van mijn vader leerden mij discipline en doorzettingsvermogen. In 2012 pakte ik de kans om Stichting De Bloem voort te zetten. Mijn ervaring als maatschappelijk werkster is mij tot op de dag van vandaag van pas gekomen.

'Gelukkig word je door met elkaar te delen'

Gelukkig word je door met elkaar te delen. Leven tussen de mensen, samen brood en olijven eten. Deel wat je hebt en wat je dwars zit, dat maakt het leven lichter. Om stappen te nemen in je leven heb je minder zorgen nodig. Bij De Bloem delen we. Vrouwen leren meer praten, meer te durven en actief te zijn. Onze vrouwen willen meer leren en daarvoor hebben we hulp nodig uit de buurt.'

Vrijwilligers gezocht
'We zoeken een vrijwilliger voor de conversatieles voor vrouwen die niet naar school zijn geweest. Een vriendelijke, geduldige vrouw die onze groep de taal leert spreken door rollenspellen uit het dagelijks leven te spelen op woensdagmorgen. We zoeken een vrijwilliger die samen met ons creatieve activiteiten opzet en uitvoert op de vrijdagmorgen. Tekenen & schilderen, haken & breien.'
Heb jij een interessante workshop of voorlichting voor onze vrouwen dan ben je meer dan welkom. Stuur Afifa Tadmine een berichtje stichtingdebloem@hotmail.com.

Afifa Tadmine

Ook aan de slag als vrijwilliger?
Kijk op de Vacaturebank van Vrijwilligers Centrale Amsterdam www.vacaturebank.vca.nu of bel voor een persoonlijk gesprek in Oost: 0638326317. #

Plataangigant

Tekst en fotografie: Méland Langeveld

Een nieuwe rubriek *Vaste bewoners* waarin ik oude, markante bomen op de voorgrond plaats. Wij zijn slechts passanten, de bomen zijn de vaste bewoners. Deze omvangrijke plataan staat in het Oosterpark.

In omvang is deze monumentale plataan – die aan de oostkant van het park, pal naast het hek van de Linnaeusstraat staat – wel de dikste boom. Er staan er meer in het park met bijna dezelfde omvang, maar deze reus is de winnaar. Je kunt er met drie mensen omheen gaan staan, de armen gestrekt en dan ben je er nog niet. Deze gigant is ruim zes meter in omvang.
Hij staat bij de Nederlandse Bomenstichting in het 'Landelijk Register van Monumentale Bomen', en is daarmee van nationaal belang. In het park is hij een van de oudste bomen, geplant bij de aanleg in 1891.

Echte bikkel
Het zijn niet alleen reuzen omdat ze zo groot zijn, maar ze zijn ook taai met een enorm uithoudingsvermogen. Een stadsboom hier op deze plek aan de Linnaeusstraat heeft nogal wat te verstouwen van het constante verkeer, de trillingen en de vervuilde lucht. Maar de plataan kan overal tegen: luchtvervuiling, beschadigingen van de stam, weinig wortelruimte, flink snoeien.
Het is wat dat betreft een échte bikkel. Vandaar dat hij ook zo geliefd is in de grote steden.

De plataan kan overal tegen

Evenals de Hollandse iep en de Japanse notenboom, die ook in het Oosterpark staan – over deze bomen in latere afleveringen van *Vaste bewoners* meer – kan de plataan goed tegen dit soort ruige stadsomstandigheden.

Kruising met Oost en West
De gewone plataan is in 1670 in de Oxford Botanic Gardens gekweekt. De gewone plataan is ontstaan door de kruising van een oosterse plataan – die rond het Middellandse Zeegebied voorkomt – en een westerse plataan uit Noord-Amerika. De oudste nog levende exemplaren staan op Berkeley Square in Londen, die stammen uit 1789. De gewone plataan komt in de loop van de negentiende eeuw naar Nederland, en ze verschijnen sindsdien steeds vaker in het stadsbeeld.
De plataan heeft een koepelvormige kroon met grote, gespreide takken aan een lange stam. De boomschors is glad, dun en grijsbruin. Bij het afschilferen ontstaan groenachtige of gele vlekken op de stam. Daaraan valt de plataan makkelijk te herkennen.

Halsbandparkieten
Een tijd geleden sliepen er gigantisch veel halsbandparkieten in deze plataan. Ze zijn een keer geteld, en het waren er rond de 1700 die er hun slaapplaats dagelijks zochten. En als ze er alleen maar sliepen dan was het niet zo'n probleem. Maar ze vraten voor het slapengaan nogal wat bladeren op. De kruin was op een gegeven moment volledig kaal. Het Stadsdeel was bang dat de oude plataan dit niet al te lang zou overleven, en samen met de GGD kwamen ze met het plan om de halsbandparkieten te verjagen met het reflecteren van roofvogelgeluiden. Dit was al eerder met succes ingezet bij een groep van duizenden spreeuwen en jawel de spreeuwen kozen het hazenpad. Uiteindelijk was het bij de plataan niet meer nodig: de halsbandparkieten hadden enkele andere bomen als slaapplaats uitgekozen. En de kruin is nu weer vol in het blad. #

Meer lezen: www.melandlangeveld.com

Nestkastophangdag

Tekst en fotografie: Dick Feenstra

Zaterdagochtend, 14 januari, 9.30 uur: in een stevige wind en onophoudelijke regen loop ik richting het Watergraafsmeermuseum, naast de Jaap Edenbaan. Daar hoop ik Ron de Wit te spreken. Door zijn actie op de website van *Vrienden van Watergraafsmeer* en in Dwars heeft *Natuur je beste buur* 42 nieuwe nestkastjes gekregen.

Ron wuift alle aandacht en complimenten weg: 'Die moet naar de vrijwilligers van *Natuur je beste buur* gaan (afgekort *NJBB*). Zij zijn de helden.' Hij heeft slechts in een behoefte voorzien: nieuwe nestkastjes, want die gaan maar zo'n vijf jaar mee. Els de Vos, de grande dame van *NJBB*, zet zich in voor het groener maken van de sportvelden en voor verantwoord natuurbeheer. Dat doet ze in samenwerking met de mensen van het beheer van de sportvelden van Middenmeer en Voorland en een veertigtal vrijwilligers.

Vliegopening
Op de eerste verdieping van het beheergebouw worden we ontvangen met koffie, thee en zelf gebakken appeltaart met slagroom. Want er valt iets te vieren: 42 nieuwe nestkastjes die de actie van Ron de Wit opleverde! Ron stelt me voor aan Wim Horst, die over de nestkastjes gaat. Hij heeft ze allemaal in zijn schuurtje staan. Hij voorziet ze van *NJBB* letters, hangt ze met vrijwilligers op, waar mogelijk met de vliegopening naar het oosten.

Er zijn ijsvogelwanden aangelegd…

'Sinds ik puber was, houden vogels me bezig,' zegt Wim, 'nu ik met pensioen ben, kan ik mijn hart ophalen door ze nestgelegenheid te bieden. De nestkasten worden elk jaar gecontroleerd, schoongemaakt en zo nodig vervangen. Een merel, fitis of de kleine karekiet bouwen zelf hun nesten, net als zwaluwen. Voor kool- en pimpelmezen is het nodig ze een mogelijkheid tot broeden te bieden. Daar maakt de bonte specht ook wel eens gebruik van door de vliegopening te vergroten, net als de halsbandparkiet.

Vlinderidylle
Sinds 2005 zijn vrijwilligers van *NJBB* in de Sportparken Middenmeer en Voorland aan de slag om de randen van de sportparken te verfraaien, o.a. met het planten van dotters en aronskelken.
Er zijn ijsvogelwanden aangelegd, die onderhouden en gemonitord worden.
De vlinderidylle is er gekomen, waar tussen april en september iedere week minstens twee vrijwilligers vlinders, hommels, wilde bijen en planten tellen. Verder harken ze gemaaide stukken af, zaaien die in met bloemrijke mengsels, planten bollen, schonen poelen, knotten wilgen, rapen afval, leggen uittreedplaatsen aan voor kleine zoogdieren op steile oevers. Dit is een greep uit de activiteiten van *NJBB*. Ook scholen vrijwilligers zich, ontdekken dankzij apparatuur welke vleermuizen zich rond de sportparken thuis voelen en welke nachtvlinders er actief zijn.

Aanmelden
Deze zaterdag blijft het de hele dag gieten en worden de eerste twee nestkasten opgehangen, waarna Els tegen de vrijwilligers zegt er alle begrip voor te hebben als iedereen binnen nog een kop koffie neemt, maar 11 februari zal er zeker verder worden gegaan met het ophangen van nestkastjes en met andere winterklussen. #

Natuur je beste Buur

Heb je zin om actief te zijn in de natuur, meld je aan bij *Natuur je beste buur*.

Tong gevonden in De Kat

Tekst: Anneke Hesp | Fotografie: De Kat

Ruimte voor vrouwen! Dat wilden studentes die in 1981 een pand kraakten in de Dapperbuurt. In die tijd was er in voetbalkantines en herensociëteiten nog weinig plaats voor vrouwen. En zo werd De Kat geboren, een intieme ruimte waar vrouwen aan het woord kunnen komen.

Een vrolijk groepje cursisten van De Kat krijgt hun certificaat

Veertig jaar later zijn de studentes verdwenen, maar floreren de koffieochtenden, kookclub en taallessen in de Wagenaarstraat nog steeds. De gesprekken gaan in een van de twintig talen waar de vrouwen zich van bedienen; een mooie aanwijzing van hoe divers onze buurt is. Zoals een van hen zegt: 'We sparen de sores van de hele week op en dan kunnen we die hier bij elkaar kwijt.'

Nederlands oefenen

Natuurlijk wordt er ook Nederlands gegeven in het Kathuis. Want kunnen meepraten is belangrijk in deze tijd van participatie. Voor Mila speelt daarbij niet alleen gebrek aan kennis van het Nederlands. 'Bij mij op straat houd ik mijn mond als ik zie dat mensen zomaar blikjes en papiertjes op de grond smijten. Ik durf niks te zeggen.' Dat zijn het soort zaken dat in haar groep besproken kan worden. Daar heeft ze haar tong gevonden zoals ze zegt, nadat ze het certificaat van De Kat gekregen heeft.
De organisatie heeft momenteel 34 taalcursisten in twee beginnersgroepen, een licht gevorderde, een gevorderde en een groep voor Kennis van de Nederlandse Samenleving. Maar voorzitter Michaëla Coenraads maakt duidelijk dat De Kat geen opleiding geeft voor het inburgeringsexamen: 'We helpen vrouwen wel en dankzij deze extra hulp zijn vrouwen geslaagd. We geven laagdrempelig les, waarbij het sociale aspect een grote rol speelt.'
Cursist Helen Richardson beaamt dat. 'Ik ben Engels, dus als mensen dat horen schakelen ze meteen om naar mijn taal. Het is dan heel moeilijk om dat Nederlands te oefenen. Maar in mijn groep hadden we allemaal een andere moedertaal. We komen uit Syrië, Irak, India, Oekraïne en Engeland.' Ook jonge Marokkaanse bruiden komen naar De Kat. Die moesten voor vertrek wel eerst het examen Nederlands doen, maar hier kunnen ze de taal echt leren gebruiken.

Voorlichting

De taalgroepen worden geleid door vrijwilligers, Nederlandse vrouwen die naast of na hun werk deze uitdaging aan willen gaan. Alle activiteiten, zoals de kookclub, koffieochtenden en de middagen voor 55+ vrouwen in samenwerking met Cordaan worden begeleid door vrijwilligers. Andere activiteiten worden georganiseerd naar gelang behoeften naar voren komen of vaardigheden aangeboden worden. Vaak wordt daarvoor samenwerking met andere organisaties in Oost gezocht om voorlichting te geven. Dat kan de wijkagent zijn, de brandweer, een verpleegkundige of studenten die uitleg komen geven over juridische zaken.
Momenteel komen per week zo'n 80 vrouwen naar De Kat. Deelname is over het algemeen gratis, alleen voor de taallessen moet een kleine bijdrage per schooljaar betaald worden.
Voorzitter Coenraads is trots op De Kat: 'Nieuwe cursisten en vrijwilligers zijn altijd welkom. En we kunnen onze kleine ruimte op sommige middagen ter beschikking stellen aan anderen die zelf maatschappelijke activiteiten willen organiseren.' #

Meer informatie op:
www.vrouwenruimtedekat.nl

Oefenen voor Gala van de wetenschap

Tekst: Jim Jansen| Fotografie: Eddy Ellert

Journalist Jim Jansen en fotograaf Eddy Ellert begeven zich door Amsterdam-Oost en komen bekende en onbekende buurtgenoten tegen. Deze keer de band LÜNA, die repeteert voor een groot optreden in het Internationaal Theater Amsterdam.

Als ik op een zaterdagochtend in januari mijn fiets op de hoek van het Voltaplein en het Galileiplantsoen tegen een lantaarnpaal neerzet, komen de eerste muzikale klanken mij onmiddellijk tegemoet. In de huiskamer op de eerste verdieping ontmoeten we LÜNA (Lucy Latuperissa en Nena Jansen) die onder leiding van Lucy's vader Marcel al meer dan anderhalf uur aan het repeteren zijn.
Marcel is geen onbekende naam in de Amsterdamse muziekscene. Hij treedt al bijna twee decennia lang op met allerhande bandjes en groepen en speelt alles van pop tot jazz en jaren tachtig covers. Tevens was hij de bedenker van het muziekconcept *Live in the livingroom*. Daarin speelden bekende en onbekende artiesten hun muziek onversterkt in elke huiskamer die zich daarvoor aanbood.
LÜNA ontstond een aantal jaren terug en hebben inmiddels optredens achter de rug in de Kleine Komedie, de Industriële Club en zette in 2022 de boekpresentatie van kunstenaar Rob Kars in de Linnaeusboekhandel muzikaal luister bij. Deze ochtend staan er nieuwe nummers op het repertoire want, en dat duurt nog even, ze spelen in november op het Gala van de wetenschap in het Internationaal Theater Amsterdam. De avond wordt samengesteld door een andere buurtgenoot, hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder en LÜNA zal tussen de wetenschappers door enkele nummers voordragen.
'Ze hebben een tijd niet gespeeld, dus ze moeten er even inkomen,' zegt Marcel, terwijl hij achter zijn contrabas kruipt en Celebrity Skin van Hole wordt ingezet. Lucy doet zeker niet onder voor zangeres Courtney Love, de vrouw van Kurt Cobain die halverwege de jaren negentig een legendarische status genoot, maar waar we nu al een tijdje niets meer van gehoord hebben. Vervolgens volgen een aantal prachtige covers en horen we onder meer Kyoto van Phoebe Bridges en Runaway van Aurora voorbijkomen. Eddy is inmiddels klaar met fotograferen en bij het weggaan vragen we naar LÜNA's plannen voor de komende maanden. 'In aanloop naar het Gala van de wetenschap willen we veel repeteren, optreden en wellicht een eigen nummer schrijven,' krijgen we te horen.

...nieuwe nummers op het repertoire

Lucy, Marcel en Nena

Dat Gala vindt dit jaar overigens plaats op 21 november en mocht u een leuke band zoeken voor een feest of partij, de redactie van Dwars door de buurt heeft de contactgegevens van LÜNA. #

Pieksman is exclusief natuurlijk

Tekst: Carolien Gevers | Fotografie: Frank Schoevaart

Als vijfjarige ging hij met zijn vader mee naar Franse wijnboeren. Toen zat er nog geen wijn in zijn glas, maar hij was er wild van. Dat Yvo (45) inmiddels al meer dan twintig jaar de eigenaar is van het familiebedrijf aan Hogeweg 19 lijkt geen verrassing. Het past bij zijn ontwikkeling en achtergrond.

Olivier en Yvo

Vader Auke (79) begon in de jaren zestig. Na een afgeronde hogere hotelschool begon hij in de horeca en werd al gauw adjunct chef van het Amstelhotel. Enige jaren later ging hij wijn importeren. Eerst samen met compagnon van Nuchteren bij P&N wijnkopers. Hun opslagplaats huisde in de kelders van het Entrepotdok.

Piccolo flesjes

Daarna ging Auke, via een omweg bij les Sources in Parijs, de import verzorgen voor het veel grotere wijnhuis Cordier, dat wel vijftien chateaus beheerde. Al gauw bestreek hij, vanuit zijn kantoor in Haarlem, het hele Benelux gebied. Dat betekende veel reisjes met luxe etentjes en goede wijnen. Maar ook in Nederland leefde de bon vivant als God in Frankrijk. Yvo: ‘Ik was dat jochie dat met Koninginnedag op de vrijmarkt rustig doosjes wijn verkocht. Ja, wel van die kleine piccolo flesjes, die je in het vliegtuig krijgt, maar toch bizar eigenlijk. En ik kwam samen met mij broer Ulco (49) al vroeg regelmatig over de vloer bij de gebroeders Fagel en bij restaurant de Swaen in Oisterwijk. Alle toprestaurants kenden mijn vader. ‘Goed eten vraagt om goede wijn’ was zijn motto.’

Zo ging dat toen

Yvo’s moeder Anneke (76) had een baan als grafisch ontwerper bij een groot reclamebureau Yvo: ‘Ze heeft die al vroeg opgezegd en deed de administratie voor het bedrijf. Ik vind dat altijd nog een beetje jammer van haar vak, maar zo ging dat in die tijd nog vaak bij ondernemers. Maar, hoor wie het zegt, ik wilde nooit studeren en ging dat toch ook doen. Mijn vader heeft altijd veel overredingskracht gehad! Maar goed, (met een knipoog) die studie economie werd ‘m niet, hoewel ik er best wat geleerd heb.’

Idée fixe

Yvo legt het graag uit. Eind jaren negentig ging zijn vader met pensioen toen Cordier, waar hij nog steeds bij in dienst was, almaar meer chateaus ging verkopen. De lol was eraf. Het bleek een idée fixe. ‘Toen hij meteen erna met Anneke een reis naar Frankrijk maakte en daar weer bevriende wijnboeren bezocht, werd hij opnieuw verliefd. Maar vooral op de biologische- en biodynamische wijnen die daar in zwang raakten. Teruggekomen wist hij me opeens snel te vinden. Ik deelde immers nog steeds zijn passie, verzamelde nog altijd die heerlijke wijnaffiches, die vanaf de puberteit al in mijn kamer hingen en ik werkte alweer in de horeca. Kortom, een jaar later was ik met hem de trotse eigenaar van Pieksman Wijnimporteurs en, jawel, wij waren de eerste volledig biologische- en biodynamische importeur in Nederland. We hebben dit nog een aantal jaren samen gedaan. Toen mijn vader uiteindelijk echt stopte, werd ik de hoofdondernemer. Vond dit pand, waar jaren de kaasboer zat. Na een fikse verbouwing creëerde ik er mijn eigen winkel.’

Boze droom

‘Een winkel in de Watergraafsmeer’, Yvo heeft het geweten. Twee maanden later betrad hij na het kerstreces met veel zin weer zijn domein. Maar, o jee, bij de afdaling van het trapje naar beneden bleek het hele souterrain een groot waterballet door een mankement in de riolering. ‘Daar sta je dan als klein ondernemertje opeens in het diepe. Even sloeg de twijfel toe. Waar was ik aan begonnen? Gelukkig had ik een goed netwerk en kwam iedereen me te hulp. Een degelijke reparatie en pomp boden uitkomst.’

Piano

‘Wil je nog koffie?’ Een moment later klinkt er aangename muziek van Chopin op de achtergrond. Dwars had al een piano zien staan. Yvo: ‘Die piano is van mijn broer Ulco. Die heeft hier ook nog enige jaren gewerkt als wijnadviseur. Hij heeft mooie wijnen ingebracht, maar is uiteindelijk toch gestopt. Hij wilde weer meer de muziek in met zijn conservatoriumachtergrond. We zien elkaar nog regelmatig. Een enkele keer komt hij hier nog meehelpen. Maar tegenwoordig werk ik met een fantastisch team, waardoor dat eigenlijk niet meer nodig is.’

‘Goed eten vraagt om goede wijn’

Dwars ziet even later een vrolijke jongeman die met verve vertelt over zijn werk in de winkel, in de acquisitie en als mede-sommelier. Yvo: ‘Olivier (28) heeft zijn roots liggen bij de Scheepskameel. Hij geeft wijncursussen en gaat regelmatig met mij en Roel (39) op ‘wijnpad’. Roel is sommelier geweest in restaurant Entrepot. Vandaag werkt hij thuis aan orders en bestellingen. Olivier en hij gaan meestal korter op pad dan ik. Zij kunnen niet lang gemist worden in de winkel omdat we naast de wijnimport altijd erg druk zijn met al onze leveringen aan horeca en winkels. Naast hen hebben we ook nog Tessel die tevens de webshop beheert.

Assortiment

Waar vroeger vooral Franse, niet biologische wijnen uit de Bordeaux en de Bourgogne werden geïmporteerd, haalt het drietal inmiddels ook wijn uit Spanje, Italië, Portugal, Kroatië, Hongarije, Duitsland en Oostenrijk. Vooral die laatste is tegenwoordig populair omdat daar, mede door de klimaatverandering, veel progressieve jonge wijnmakers zitten. Met wijnen als Puszta Libre, Claus Preisinger of Cara van Manuel Ploder uit Steiermark. Waar in het begin Yvo veel profijt had van de door Auke opgebouwde kring van leveranciers, is die kring inmiddels, ook door deze ontwikkelingen, meer divers geworden. Het bedrijf heeft ongeveer achthonderd verschillende soorten in huis. Yvo is er trots op, maar praat evengoed met veel waardering over zijn vader, al waren er natuurlijk ook wel eens verschillen van inzicht, met de daarbij horende spanningen.

Blijvende liefde

‘Voor mijn vader ging er niets boven topkwaliteit. Etentjes waren zijn invalshoek. De potentiële klant kreeg superieure wijnen geserveerd en hij alsmaar verhalen vertellen. Vaak sleepte hij er dan hooguit dertig flessen uit, want, ja, duurkoop. Ik vond dat omslachtig. Ik denk commerciëler en wilde ook gewoon grote pallets huiswijnen verkopen voor schappelijker prijzen. En onze smaken verschilden ook, waardoor we soms lastig tot overeenstemming kwamen. Verder praat ik wat minder en doe ik meer digitaal. Mijn vader heeft die omslag niet meer gemaakt en wilde alles bij het oude houden. Daar werd ik soms ongeduldig van. Maar ik heb zeer veel van hem geleerd en we delen dezelfde passie, dus die liefde blijft.’

Eigen niche

Zo gaat het in een familiebedrijf. En over vader en zoon gesproken – Yvo vertelt dat hij een leuke negentienjarige zoon heeft die ook van wijn houdt en de zaak best mooi vindt, al komt hij er niet vaak. Toen hij vorig jaar eindexamen deed wist hij nog helemaal niet wat hij wilde. Yvo zei dat hij moest gaan studeren. Op dat moment zag hij opeens zijn vader in zichzelf. Yvo: ‘Ik vind het net als mijn vader belangrijker dat hij zich ontwikkelt en zijn eigen niche vindt, dan dat hij hier komt werken. Ik ben nu vijfenveertig, en kan nog jaren door met dit fijne team. Maar wie weet hoe ik tegen het familiebedrijf aankijk, als ik tegen de zestig loop? Misschien blijkt deze visie dan ook een idée fixe?’ #

APK-keuring van het sociaal netwerk

Tekst: OAR | Illustratie: Judith Lammers

Een sociaal netwerk geeft zin aan het leven en vereist actief onderhoud. Daarbij is het belangrijk dat je nadenkt over hoe je in het leven staat en hoe je contacten met anderen verlopen. Is je netwerk aan versterking toe en wie kan daarbij helpen?

Sociaal netwerk
Je wordt geboren in een netwerk van ouders en familieleden. Deze naaste omgeving bepaalt de dagelijkse routine. Het is iets vanzelfsprekends en bij de waarde ervan wordt nauwelijks stil gestaan. Toch is het van wezenlijk belang voor het gevoel van basisveiligheid en het opbouwen van vertrouwen in anderen.
Later spelen vriendjes uit de buurt, de contacten op school en de collega's een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de eigen identiteit. Dit leefpatroon wordt gestuurd door de wekker, maar dat verandert als er minder verplichtingen zijn. De kinderen groeien op en na pensionering vallen werk en collega's weg en verhuizen of overlijden dierbaren.

Actief onderhoud
Om het verlies ervan op te vangen begint nu een actieve zoektocht naar nieuwe ontmoetingen en een zinvolle dagbesteding. De tijd dat het sociaal netwerk als 'iets vanzelfsprekends' wordt gezien is voorbij. Je zou deze noodzaak kunnen vergelijken met de jaarlijkse APK-keuring van de auto. Kan de auto nog een jaartje mee of moet er wat aan het onderhoud gebeuren?

Sociale netwerken geven niet alleen plezier en betekenis aan het persoonlijke leven maar hebben ook een praktische functie. Binnen sociale netwerken kunnen mensen elkaar ondersteunen en samen oplossingen bedenken.

Wat maakt iemand eenzaam?
Het missen van contact met een brede groep mensen om je heen. Het ontbreken van emotioneel hechte banden met partner, familielid of vrienden. Gebrek aan een zinvol leven, het gevoel hebben er niet toe te doen of niet op je plek te zijn. Veel mensen schamen zich voor hun eenzaamheid.

Om uit het dal van vereenzamen en sociaal isolement te komen is verbinding zoeken met de omgeving de eerste stap. Soms heb je daarbij een zetje nodig van een therapeut, een maatje of een coach voor de verdere begeleiding naar activiteiten buitenshuis.

Veel mensen schamen zich voor hun eenzaamheid

De rol van de lokale media
Wat past bij jou? Er valt genoeg te kiezen. Maar het aanbod past niet altijd bij de vraag. Of het programma van de buurtcentra is niet bij iedereen bekend. Voor de vraag 'wat is er in de wijk te doen', zijn lokale media belangrijk. De Dwars en de Brug bijvoorbeeld worden gratis huis aan huis verspreid en staan vol met wetenswaardigheden uit de buurt. Er is een zeer uitgebreid aanbod door vrijwilligersorganisaties zoals bijvoorbeeld aquafitness door Stichting de Bloem. Daarnaast is ook 'Welzijn op Recept' de moeite waard.

Nana en Afifa van Aquafitness

Welzijn op recept
Huisartsen zien veel mensen met klachten op hun spreekuur waarvoor na grondig onderzoek geen medische oorzaak kan worden gevonden, zoals bij vermoeidheid, angst en stress gerelateerde hoofd- en buikpijnklachten. De huisarts of POH'er (Praktijk Ondersteuner Huisarts) kan een verwijzing geven naar een welzijnsinstelling voor 'Welzijn op Recept'. 'Welzijn op Recept' koppelt huisartsen en welzijnsorganisaties aan elkaar. Dynamo en CIVIC in Amsterdam-Oost werken er aan mee. Een verwijzing vanuit de eerstelijnszorg naar een welzijnscoach werkt beter dan 'het traditionele pilletje'. Van patiënten hoor je terug dat hierdoor de kwaliteit van leven en de gezondheid is verbeterd. Huisartsen zien dat de druk op het spreekuur vermindert.
De welzijnscoach helpt bij het kiezen van een geschikte activiteit op het gebied van: bewegen, smakelijke ontmoetingen, natuurbeleving, kunst en cultuur, lichaam en geest, ontdekken, leren en doen. Deelname aan de activiteiten is gratis. Meer weten over Welzijn op recept : www.welzijnopreceptamsterdam.nl.

Verborgen talent
Henk leefde een geïsoleerd bestaan en kwam bij de huisarts terecht met gezondheidsklachten, die niet medisch

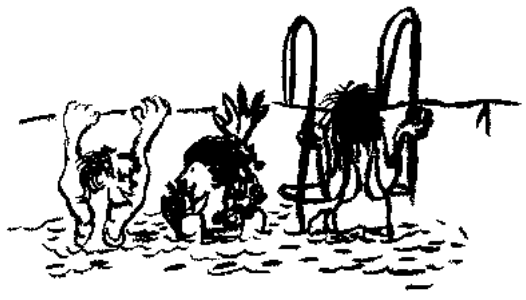

te verklaren waren. De huisarts zag eenzaamheid als mogelijke oorzaak en verwees hem naar de welzijnscoach. Uit de gesprekken met haar bleek dat hij erg van dansen hield. De koppeling tussen zijn hobby en het vinden van een dansgezelschap is gelukt. Hij was er zo op zijn plek dat hij zich meer openstelde en gehoor vond voor zijn grote kennis over roofvogels. Een verborgen talent dat naar voren kwam in de contacten met anderen. Dat heeft ertoe geleid dat hij nu in Artis als vrijwilliger zijn verhaal over roofvogels kwijt kan en zijn draai gevonden heeft.

Stichting de Bloem
Het buurtcentrum Oosterpark biedt onder andere onderdak aan Stichting de Bloem, het multicultureel ontmoetingscentrum voor vrouwen. Het is een vrijwilligersorganisatie onder leiding van Afifa Tadmine. Haar doel is om vrouwen met verschillende etnische achtergrond in hun ontwikkeling te stimuleren en aan activiteiten te laten mee te doen. Op die manier komen ze de deur uit, ontmoeten elkaar en worden meer zelfredzaam.
Er is ook ruimte voor vrijwilligers om op eigen initiatief een activiteit op te zetten. Op de woensdagochtenden wordt aandacht besteed aan conversatielessen en de vrijdagochtenden staan open voor inloop, thema's, creativiteit en binnenkort ook stoelyoga.

Aquafitness
Aquafitness op de maandagochtend in het Sportfondsenbad Oost is een van de kernactiviteiten. Vooral vrouwen met overgewicht, gewrichtspijn of andere gezondheidsklachten worden gestimuleerd om te bewegen in het water.
In 2014 is aquafitness in het instructiebadje gestart; sinds zes jaar met subsidie van het stadsdeel. Iedereen kan in het water staan en een zwemdiploma is niet nodig. De aquafitnesslessen zijn voor vrouwen met een kleine beurs die aan hun gezondheid en conditie willen werken. In de groep van 15 deelnemers doen vrouwen met verschillende achtergronden mee.
De organisatie, verantwoording en inschrijving loopt via Stichting de Bloem. De lessen van een uur kosten met een abonnement € 3,- en zonder € 3,50.
Ze worden gegeven door een gediplomeerde fitness lerares. Het plezier om op muziek in water te bewegen verbindt de groep. De contacten lopen ook buiten het zwembad door om even in de buurt met elkaar koffie te drinken.
Het programma van Stichting de Bloem wordt maandelijks bijgewerkt en is te vinden op de website: stichtingdebloem@hotmail.com. Locatie: Buurtcentrum Oosterpark, Derde Oosterparkstraat 159.

Aansluiting
Ergens bij horen geeft zin aan het leven. Denk daarbij aan het voorbeeld van de man die via Welzijn op Recept is gaan dansen en nu in Artis als vrijwilliger mensen blij maakt en alles over roofvogels kan vertellen. Hierdoor is zijn gevoel van eigenwaarde sterk verbeterd.

De politiek legt sterk de nadruk op zelfredzaamheid maar verhoogt zo de drempel om hulp te zoeken. Daarbij werken emoties en gevoelens van angst en schaamte ook remmend om uit het isolement te komen. We hebben twee voorbeelden gekozen als mogelijkheid om het netwerk op peil te houden: Welzijn op Recept en aquafitness. Waardering en aansluiting geven zin aan het leven. Hierdoor maken gevoelens van eenzaamheid minder kans. #

Reageren?
Tunny Jongejan: t.jongejanmaat@chello.nl,
Els Nicolas: enicolas@xs4all.nl,
Frank Stork: 020 - 665 10 63,
Annette Wiese: wiesegca@gmail.com

Dynamo

Welzijnsorganisatie Dynamo in Amsterdam stimuleert en ondersteunt bewoners om actief mee te doen aan de samenleving. Zoals: vrijwilligerswerk, activiteiten in de buurt, mantelzorgondersteuning, hulp via buurtteam, activiteiten om talent te ontwikkelen, activiteiten om te leren.
Zodat niemand aan de kant hoeft te staan.

Informatie

www.dynamo-amsterdam.nl

www.dynamojeugd.nl

info@dynamo-amsterdam.nl

telefoon 020 - 46 09 300

facebook Dynamo beweegt tot meedoen

instagram Dynamo beweegt tot meedoen

Hulp nodig?

Heeft u vragen over geld, zorg, meedoen, wonen, gezondheid, werk en/of veiligheid? Medewerkers van Buurtteam Amsterdam staan voor u klaar.

www.buurtteamamsterdam.nl

info@buurtteamamsterdam-oost.nl

telefoon 020 - 46 20 300

Post Oost

Voor opstap naar werk, vrijwilligerswerk en activiteiten

www.postoost.nl

Voor Elkaar in Oost

Voor praktische hulp of een luisterend oor.

www.dynamoamsterdam.nl/voor-elkaar-in-oost

telefoon 020 - 46 09 300

Youngsterdam met 3 jaar verlengd!

Het succesvolle Youngsterdam, een initiatief waarbij jongeren positieve challenges uitvoeren voor de stad, breidt vanuit Oost en Zuid-Oost uit naar de hele stad.

Alle Amsterdamse jongeren nu aan de slag met challenges voor de stad!
In 2018 startte Dynamo Jeugd en Jongerenwerk het project Youngsterdam in Amsterdam Oost. Youngsterdam is een jong en vrolijk initiatief waarin jongeren positieve challenges uitvoeren voor de stad. De jongere bepaalt de challenge, Youngsterdam ondersteunt. De jongere krijgt budget en de kans om eigen ideeën te realiseren.

Youngsterdam is er voor Amsterdamse jongeren uit verschillende culturele en maatschappelijke achtergronden in de leeftijd van 12 tot 27 jaar die wonen, werken of studeren in Amsterdam. In een groep van maximaal 8 deelnemers gaan jongeren met ondersteuning van een jongerenwerker in hun vrije tijd 4 tot 16 uur per week aan de slag met hun gezamenlijke MDT-traject.

Van betekenis zijn voor je stad
In de komende drie jaar gaat Youngsterdam in de hele stad aan de slag met meer dan 1300 jongeren en met meer dan 170 Youngsterdam Challenges. Hiermee krijgen Amsterdamse jongeren een extra mogelijkheid om hun talenten te ontdekken, van betekenis te zijn, een leuke tijd te hebben, nieuwe mensen te ontmoeten en hun kansen te vergroten voor de toekomst. #

www.dynamojongeren.nl
www.youngsterdam.nl

Genieten is weer voor bewoners

Stadsdeel Oost stelt het stadsdeelkantoor open voor sociale activiteiten voor en door bewoners. De ruimte op de begane grond die voorheen Grand Café Genieten heette, is gestart als Genieten. Welzijnsorganisaties Civic en Dynamo nemen het beheer op zich en vullen de programmering samen met bewoners en buurtorganisaties in.

Stadsdeelbestuurder Carolien de Heer: ‘Al toen ik in de gemeenteraad zat, was ik bezig met het verwezenlijken van een buurtruimte in het stadsdeelkantoor. Ik ben blij dat het nu gelukt is. Het is namelijk ontzettend zonde om deze ruimte niet te benutten in de weekenden en avonden. Zeker in een stad als Amsterdam waar de ruimte toch al zo beperkt is.
Ook onderstreept het de maatschappelijke functie van het stadsdeelkantoor en hopelijk zorgt het voor ontmoeting tussen bewoners onderling en de buurt en de gemeente. Iedereen is welkom en ik ben benieuwd welke toffe buurtinitiatieven zich hier gaan ontwikkelen.’

Civic en Dynamo gaan de programmering samen met bewoners en buurtorganisaties invullen. Bewoners en buurtorganisaties kunnen zelf activiteiten organiseren in Genieten. Van een pubquiz tot filmavond of bordspeltournooi. Civic en Dynamo ontvangen graag de ideeën of aanvragen voor activiteiten. De ontmoetingsruimte op het Oranje Vrijstaatplein is ’s avonds van 17.00-23.00 uur en in het weekend open voor activiteiten van en voor bewoners. Van samen eten en samen kaarten, tot samen genieten van muziek, zang en dans. Resto van Harte verzorgt wekelijks een lekker en gezond drie-gangendiner voor buurtgenoten in Genieten. Maandelijks is er een editie van Muziekcafé Oost. #

Meer info: www.dynamo-amsterdam.nl/locatie/genieten

Voor wie kom jij in beweging?

‘Voor wie kom jij in beweging?’ Amsterdammers worden opgeroepen om er voor elkaar te zijn. Om naar elkaar om te kijken. Om zich aan te melden als vrijwilliger. Want je kunt veel betekenen voor een ander!

De naam ‘Blue Monday’ is gegeven aan de meest sombere maandag van het jaar, dit jaar dus op 16 januari.
Voor Elkaar in Amsterdam maakte er een dag van om niet bij de pakken neer te zitten. We pepten de mensen op en Voor elkaar in Amsterdam lanceerde een speciale video. Het is ook bij uitstek de dag om je aan te melden als vrijwilliger. #

Bekijk de prachtige video: www.voorelkaarin-amsterdam.nl

Hulp bij energie in Oost

Heeft u zorgen of vragen over energie? En woont u in Amsterdam Oost? Kom dan naar het Buurtteamspreekuur/ Energiespreekuur.

U kunt terecht bij alle buurtteamlocaties in Oost voor hulp bij:
• Het aanvragen van de energietoeslag;
• Het geven van advies over energie en budget + begeleiding;
• Schulden;
• Regelingen van de gemeente die voor u interessant kunnen zijn.
De hulp van het buurtteam is gratis! #

www.buurtteamamsterdam.nl/energiecrisis

Buurtteam Amsterdam

Dwars door het recht

Het Juridisch Spreekuur (HJS) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) behandelt in deze rubriek actualiteiten die met het recht te maken hebben.

Ouderlijk gezag? Zo regel je dat!

Tekst: Naomi van Hees en Eloïse Ackers

Geschiedenis wetswijziging 'Gezamenlijk gezag door erkenning'
In 2020 is er een initiatiefvoorstel door de Tweede Kamerleden Van Ginneken (D66) en Van Wijngaarden (VVD) ingediend, om te regelen dat ook ongehuwde partners bij erkenning van een kind van rechtswege het gezamenlijk gezag krijgen (en daarvoor niet meer naar de rechter moeten).

De initiatiefnemers wilden met dit voorstel **1)** de belangen van het kind beter waarborgen, **2)** het onderscheid met betrekking tot het gezag tussen kinderen geboren uit gehuwde ouders of ongehuwde ouders wegnemen, **3)** de bepalingen beter laten aansluiten bij de behoefte van de veranderde samenleving en **4)** problemen wegnemen die door de huidige wetgeving worden veroorzaakt. Nu 3 jaar later is de wetswijziging 'gezamenlijk gezag door erkenning' een feit!

Ouderlijk gezag

Onder ouderlijk gezag wordt volgens het Burgerlijk Wetboek (BW) gezag dan wel voogdij verstaan met betrekking tot minderjarigen. Het gezag omvat de plicht en het recht van de ouder om zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden in de breedste zin van het woord.

Gezamenlijk gezag

Bij een huwelijk of geregistreerd partnerschap en na ontbinding daarvan oefenen beide ouders het gezag uit. Ouders die niet met elkaar gehuwd zijn of een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, oefenen gezamenlijk het gezag uit (dit wordt in het Gezagsregister vermeld). De vrouw, uit wie het kind is geboren, heeft van rechtswege het gezag over haar kind. Voor de man gelden andere regels.

Het Gezagsregister

In het gezagsregister worden beslissingen over het gezag geregistreerd. Het gezagsregister is openbaar. Dit betekent dat iedereen een uittreksel uit het gezagsregister kan opvragen. (www.rechtspraak.nl/registers/gezagsregisters).

Routekaart & overlijden ouder(s)

HJS heeft een routekaart gemaakt, hierin staat uitgebreide informatie over de situaties die zich voor kunnen doen als ouder(s) niets geregeld hebben over het gezag van hun minderjarig kind, nadat een van hen is of zij beiden zijn overleden. U kunt de uitgebreide versie opvragen per mail: hjs@hva.nl.
Een oplossing voor het probleem kan gevonden worden door als ouder(s) 'in leven' een voogd aan te wijzen via een testament of dit te laten vermelden in het gezagsregister.

Rol rechter

Hierna wordt nog kort ingegaan op de (aanvullende) rol van de rechter in deze kwesties.
• De rechter kan ondanks een testament of gezagsregister afwijken van de aangewezen voogd. De rechter gaat eerst kijken of de aangewezen voogd beschikbaar is en voor het kind kan zorgen.
• De rechter oordeelt altijd in het belang van het kind.
• Hebben beide ouders niet voor dezelfde voogd gekozen en komen beiden te overlijden? Dan gaat de rechter bepalen welk testament of aantekening in het gezagsregister geldt.
• Is er nog een andere ouder in leven die het gezag niet had? Dan kan de nog in leven zijnde ouder verzoeken om het gezag. De rechter oordeelt eerst of de overlevende ouder in staat is om voor het kind te zorgen en of dit in het belang van het kind is. De nog in leven zijnde ouder krijgt dus niet automatisch het gezag.

Zie voor meer informatie over dit onderwerp: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ouderlijk-gezag en www.rechtspraak.nl/onderwerpen/gezag

Waar kunnen wij u verder nog mee helpen?

Medewerkers van HJS staan voor u klaar om al uw vragen over ouderlijk gezag, juridische en sociaal-maatschappelijke kwesties te beantwoorden. In sommige gevallen wordt u doorverwezen naar een van de samenwerkingspartners.

Het Juridisch Spreekuur (HJS)

Wibautstraat 5A, (ruimte 02A08)
telefoon: 06 - 211 588 82
maandag t/m donderdag 9.00-17.00 uur
e-mail: hjs@hva.nl
twitter: @hva-hjs
website: www.hva.nl/hjs

Meer (juridische) info ook op www.buurtcampusoost.nl en www.buurtteamamsterdam.nl/oost #

!WOON thuis in de stad — Team OOST

Nieuwe huurregels 2023

Ook dit jaar veranderen wet- en regelgeving voor huurders, en daarmee de huurregels. Hier de belangrijkste wijzigingen op een rij.

Sociale huur of vrije sector

• De liberalisatiegrens (de grens die bij aanvang huur bepaalt of woning sociale huur is of vrije sector) is op 1 januari van € 763,47 naar € 808,06 gegaan. Dit is ook de grens voor de huurtoeslag, behalve voor huurders die al eerder huurtoeslag hadden voor dezelfde woning.

Verhogingen

• De huurverhoging voor sociale huurwoningen is vanaf 1 juli max. 3,1%, tenzij er sprake is van een kale huur onder de € 300 (dan is de huurverhoging € 25), of van een inkomen boven de € 48.836 in het geval van een eenpersoonshuishouden, of boven de € 56.513 voor een meerpersoonshuishouden (dan is de huurverhoging € 50 of € 100).
• Maximum huurverhogingspercentage in de vrije sector is 4,1%. Als er in het contract een lager percentage is afgesproken dan is dat geldig.
• De huurtoeslag gaat omhoog met max. € 16,94 per maand. Als u al huurtoeslag heeft gaat dit automatisch. Check af en toe in *Mijn Toeslagen* of alle gegevens goed in het systeem staan en u geen geld misloopt. Ook in de inkomens- en vermogensgrenzen voor huurtoeslag verandert het één en ander. Kijk hiervoor op www.belastingdienst.nl/toeslagen.

Huurverlaging

• Huurders met een laag inkomen in een corporatiewoning krijgen uiterlijk per 1 juli 2023 een huurverlaging. Vanaf die datum gaat voor circa 510.000 huurders de nieuwe, lagere huurprijs in van € 575,03 per maand. Dit geldt voor huurders die minder verdienen dan 120% van het minimuminkomen. In principe gaat dit automatisch. Huurders die in 2022 een lager inkomen hebben, moeten dit wel zelf aanvragen bij de corporatie. Deze huurverlaging was voorzien voor 2024, maar de woningcorporaties hebben in overleg met het kabinet aangeboden deze huurverlaging te vervroegen.

Grenzen sociale huur

• De inkomensgrenzen voor de toewijzing van sociale huurwoningen van corporaties zijn gewijzigd. Deze grenzen zijn: voor eenpersoonshuishoudens € 44.035, voor meerpersoonshuishoudens € 48.625. Daarnaast hebben corporaties wat 'vrije toewijzingsruimte'. Dat wil zeggen dat ze sommige vrijkomende sociale huurwoningen aan hogere inkomens mógen toewijzen, maar daar niet toe verplicht zijn. Voor sociale huurwoningen van particulieren gelden hogere inkomensgrenzen, maar dergelijke woningen worden vrijwel niet meer aangeboden.

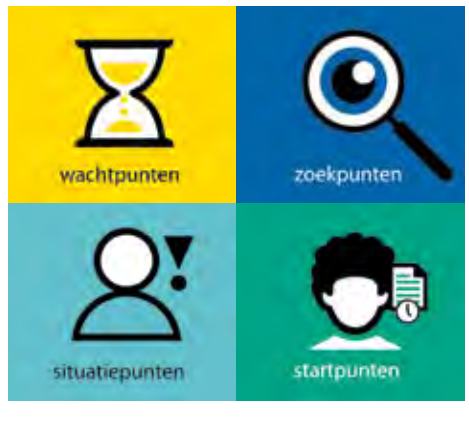

WoningNet

• Het wordt makkelijker in WoningNet om je positie enigszins te beïnvloeden door regelmatig te reageren en zo zoekpunten op te bouwen. Daarnaast zijn er 'situatiepunten' voor mensen met kinderen die net gescheiden zijn, of problematisch inwonend, en 'startpunten' voor jongeren die hun jongerenwoning moeten verlaten. Deze extra punten kun je kwijtraken als je niet regelmatig reageert. De nieuwe regels zijn best ingewikkeld, kijk ook op www.socialehuurwoningzoeken.nl.

Energie

• Huurders met een collectieve aansluiting voor warmte, gas en/of stroom (blokverwarming) en huurders van een onzelfstandige woning krijgen in 2023 een vast bedrag om de gestegen energiekosten te compenseren. Om welk bedrag dat gaat is nog niet duidelijk.

Vragen?

Neem contact met !WOON op als u behoefte heeft aan advies of ondersteuning
Wij zijn te bereiken via 020 - 523 01 50 of oost@wooninfo.nl.
Ook hebben wij wekelijks inloopspreekuur aan de 2e Boerhaavestraat 46, elke woensdag tussen 9.00 en 12.00 uur. #

#Dwars Tiggertjes

De gratis advertentierubriek van Dwars door de buurt.

Deze rubriek is bedoeld als service voor onze lezers. U kunt als particulier of stichting een gratis advertentie, oproep of mededeling plaatsen. Er worden geen commerciële boodschappen geplaatst. Uw informatie moet voor de deadline bij ons binnen zijn en mag hooguit uit 200 tekens bestaan.
Zie het colofon elders in deze krant voor deadline en mailadres.

Bezorging Dwars
Wie wil voor een aantrekkelijke vergoeding een bijdrage leveren aan het eens in de zes, zeven weken bezorgen van Dwars. Mail naar dwarskrant@gmail.com. Bellen mag ook: 06-42807805.

Open Dagen Middelbare School
Er zijn nog drie open dagen deze maand. Op zaterdag 4 februari De Amsterdamse Mavo, 10.00-12.00 uur en Cygnus Gymnasium 12.00-15.00 uur. Op donderdag 23 februari College De Meer, 18.00-20.30 uur

Van 't Hoffkoor
Heb je altijd al willen zingen in het Nederlands, Engels en Frans? Doe mee met ons op twee ochtenden in de maand; Van 't Hofflaan 29. Noten lezen niet nodig. Na proefles € 3,50 per keer. Begeleiding: Caroline van Eelen, dirigente en Lennart Bouman, pianist. Info: 06 - 364 992 07 of c.vaneelen@gmail.com.

Leesclub
Leesclub (moderne romans) zoekt een nieuwe medelezer. Gezien de samenstelling van de groep het liefst een man. We komen om de zes weken bij elkaar, afwisselend op vrijdagavond en zondagmiddag. Mail m.oorsouw@chello.nl voor meer informatie.

Kunstgreep
Kunstgreep zoekt deelnemers voor de volgende activiteiten: Theaterworkshop, Kostuums maken, Decorgroep, Videogroep en Productieteam Bouwstenen. Om een buurtvoorstelling te maken in Amsterdam Oost. Wij richten ons op mensen die een tijd niet konden werken, om wat voor reden ook en die graag weer verder willen. Door samen een voorstelling te maken, onder deskundige begeleiding, werk je aan zelfvertrouwen en krijg je energie. Je vindt een nieuw netwerk en je ontdekt jouw creatieve en/of organisatorische talenten. Voor deelnemers met een laag inkomen (rond bijstandsniveau) is het gratis. Als het kan zijn we blij met een bijdrage. Meld je aan via info@kunstgreep.eu

Hugenotenstichting@hetnet.nl
De stichting is gevestigd in de Zacharias Jansestraat en probeert de geschiedenis van de Hugenoten levend te houden. Alle bulletins (2-talig) over de geschiedenis uit ons boekhuis gaan weg voor 50 % van de kostprijs, voor de lezers van Dwars. Vraag onze bestellijst!

Gouwe Ouwe Koor
Het Amsterdams Gouwe Ouwe Koor bestaat al meer dan 30 jaar met repertoire van popnummers uit de jaren '60, '70 en '80. Wij hebben ongeveer 50 leden, doen veel aan gezelligheid, zingen vierstemmig, en werken toe naar 4 tot 5 optredens per jaar. We zoeken aanvulling, met name mannen (er zijn er nu 10). Noten lezen is geen must. Kom gerust een keer langs om de sfeer te proeven. Wij repeteren elke donderdagavond in het clubgebouw van korfbal vereniging Swift aan de Plantage Parklaan, vlak bij Artis. Contactpersoon Martin Kampers: info@agok.nl. Meer info: www.agok.nl.

Nieuwe koorleden gezocht
Van Onbesproken Gedrag is een klein meerstemmig dameskoor met serieus en ondeugend repertoire. Repetitie wekelijks op maandag om 17.00 uur. Wilt u meezingen, bel 06 - 460 356 68.

Mannenkoor
Lijkt het je leuk om samen met anderen te zingen? Gay mannenkoor Manoeuvre zoekt nog leden. Repetities op maandagavond in het Pleintheater, Sajetplein 39. Meer informatie op www.manoeuvre.nl.

Gedenken door te vertellen

Tekst: 4 mei comité Oosterparkbuurt

Help mee de herinnering aan de vele Joodse bewoners uit de Oosterparkbuurt levend te houden!

In de Oosterparkbuurt woonden in de jaren voor de oorlog veel Joden. Het was een buurt met Joodse winkeltjes, waar Joodse kleermakers, diamantslijpers, marktkooplui, verpleegsters en leraren woonden met hun gezin. In de jaren tussen 1940 en 1945 zijn door de Duitse bezetter duizenden mensen uit de Oosterparkbuurt gedeporteerd en vermoord.

In de afgelopen twee jaar hebben al meer dan veertig bewoners in de Oosterparkbuurt de verhalen van Joodse bewoners achterhaald en op gedenkposters verteld. Deze posters hangen vanaf half april tot en met de eerste week van mei achter de ramen van hun huizen. Daarmee houden we de herinnering aan de vele Joodse bewoners van de Oosterparkbuurt levend.

Wilt u meer te weten komen over de geschiedenis van uw buurt, uw huis en de mensen die er in 1940 woonden? Doe dan mee aan het verhalenproject van het 4 mei comité Oosterparkbuurt. #

Meer informatie over het project vindt u op www.4-mei-oosterpark.com
Contact opnemen? Dat kan via 4meioosterparkbuurt@gmail.com

Wij Ouder Wijzer

Een programma voor en door senioren

Wil je contact en ervaring uitwisselen met leeftijdsgenoten? Hoe kan je blijven doen wat je graag doet? Bij Wij Ouder Wijzer bespreken we de onderwerpen die ons bezig houden.

vrijdagochtend 10.30-13.00 uur
in de OBA Linnaeus 1 x per 2 weken

10 en 24 februari 202310 en 24 maart 20237 en 21 april 2023
5 en 19 mei 2023

Aanmelden bij:
Hester Smid, heasmid@gmail.com, 06 - 123 994 35
Marja Peltenburg, marja_peltenburg@hotmail.com, 06 - 284 007 64

#DWARS

voor de jeugd

Andere dieren

Verhuizen... naar Italië!

Basso MOnferrato

Onbekende geluiden in de bosjes

Met vier poezen en een hondje verhuizen van Frankrijk naar Italië, daar zag de dierenkrant wel een beetje tegenop.

Wat je altijd hoort, dat katten aan het huis hechten en honden aan de mensen, dat bleek omgekeerd. De poezen vonden het nieuwe huis meteen leuk. Maar het hondje - Tatí - vond het niks. Wekenlang wilde ze of niet naar binnen of niet naar buiten. Gelukkig is hier een 93jarige buurvrouw. Tatí houdt niet erg van kinderen. Hoe zou dat komen? Kinderen weten vaak nog niet hoe je met hondjes omgaat. Meteen erop af rennen, dat is niet de goede manier. En er met opgeheven arm op af lopen, klaar om te aaien, ook niet. Dan denkt een hondje dat ze klappen gaat krijgen. Oude mensen zijn meestal veel minder wild. En ze rennen niet achter je aan.

Ron de Zeeuw schrijft de stukjes. Connie Dekker tekent Stinks. MaBelle behandelt de post. Foto Boehman Connie.
Foto eekhoorn: Gianluca Congi - Parco Nazionale della Sila

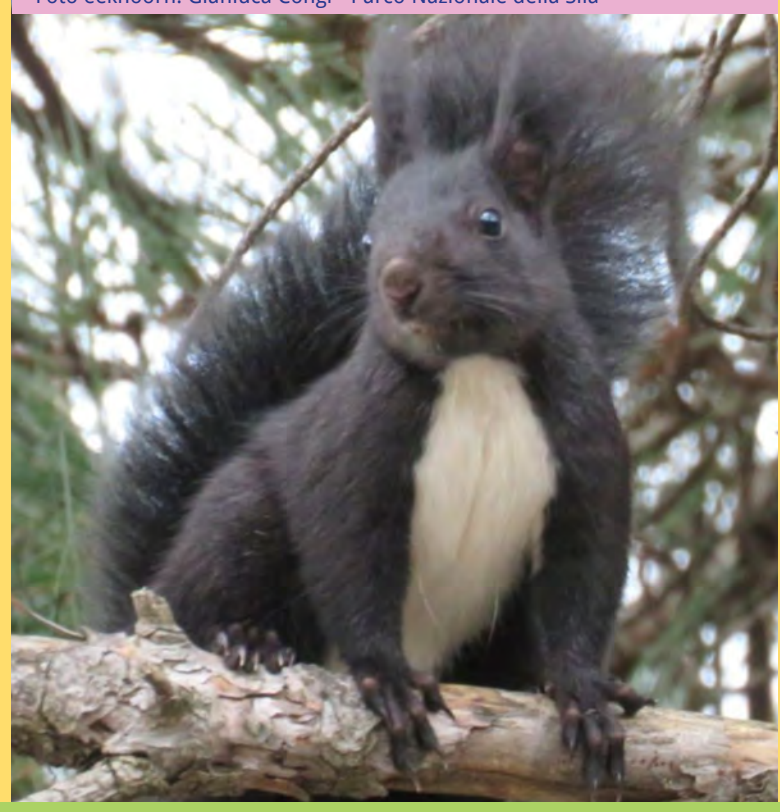

We wisten niet dat je in Italie aparte dieren hebt die je nergens anders vindt.

Toen we hier 's avonds met Tati wandelden zagen we twee erg slanke konijnen wegrennen, Tati ging er achteraan maar ze waren veel te snel. In het dorp vertelde iedereen dat het geen konijnen zijn maar dwerghaasjes.

Dwerghaasjes? Bestaan die dan?

Er blijkt inderdaad een aparte hazensoort te zijn in Italië, maar die hazen zijn maar een beetje kleiner dan de onze. En ze komen alleen voor in het Zuiden, en wij wonen in het Noorden. Dus wie zijn die haasjes die we hier zien? Zijn het toch konijnen, en houdt het hele dorp ons voor de gek? We weten het nog steeds niet.

Je hebt hier echte stekelvarkens.

Op vakantie zag ik hier als kind af en toe een groot zwart-wit stekelvarken, zo een die je op tv ziet met leeuwen eromheen die niet weten hoe ze langs al die grote prikkers bij het lekkere hapje moeten komen. Pas later las ik dat het echte Afrikaanse stekelvarkens zijn. Tweeduizend jaar geleden zijn ze uit Afrika door die Romeinen mee naar Italië genomen. Nog later las ik dat er hier oude fossielen van stekelvarkens gevonden zijn, dus misschien zijn ze hier altijd wel geweest. Net als er heel vroeger ook leeuwen en hyena's en neushoorns in Europa waren.

Super eekhoorn uit Calabrië.

En verder is er een zwart-witte eekhoorn die alleen in Italië voorkomt, hij heet de Calabrese zwarte eekhoorn. Hij is flink wat groter dan onze rode eekhoorn. Verder heb je hier de bruine Italiaanse beer, en het hert van Sardinië. Maar die beer is niet zo erg anders dan de gewone bruine beer en dat hert heeft alleen iets kortere poten, om beter tegen steile hellingen te kunnen op krabbelen. En er zijn wolven in Italië. Maar dat zijn gewone wolven. Er waren twee Italiaanse soorten, de Siciliaanse wolf en de wolf van de Maremma. In de Maremma is de laatste wolf al een eeuw terug door jagers gedood. Er is nog wel een Maremma hond, een grote witte berghond die vroeger de kuddes schapen bewaakte en de wolven op afstand hield. De Siciliaanse wolf is er ook niet meer. De laatste is vijftig jaar geleden gezien.
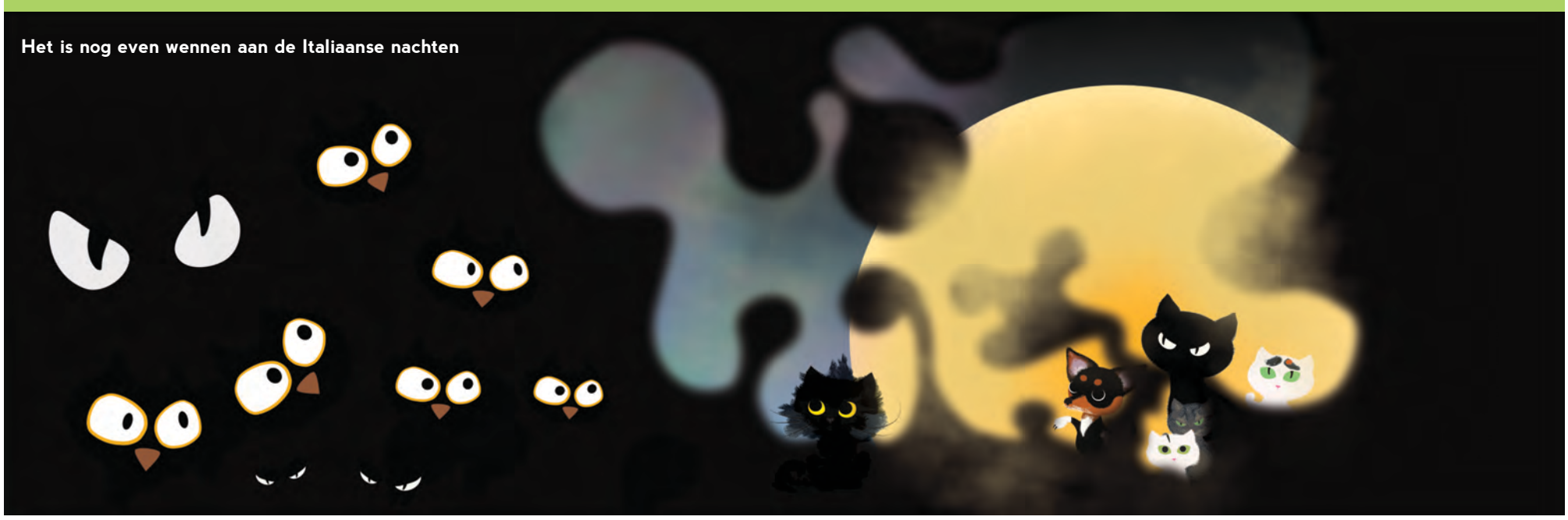
Ben jij wel eens verhuisd met je huisdier? Vertel het aan lieve.mabelle@gmail.com